

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Tudbndelfeskrift

til

den offentlige Examen

i

Frederiksborg lærde Skole

i Juli 1850.

Skolefterretninger for Skoleaaret 1849—1850 af Dr. H. M.
Flemmer, Professor og Skolens Rector.

Kjøbenhavn.

Trykt hos J. C. Scharling.

Offentlig Foranstaltning.

Da Rummet ikke tillader at astrykke in extenso den under 13de Mai 1850 fra Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet emanerede Befjendtgjørelse om en Underviisningsplan og Examensbestemmelser for de lærde Skoler, hvorved den provisoriske Plan af 25de Juli 1845 væsentligt modificeres, maa jeg her indskrænke mig til extractviis at meddele følgende Puncter af samme, der maatte synes at have mere almindelig Interesse.

Af Skolens 7 Classer bliver for Fremtiden 7de Klasse toaarig, alle de øvrige eetaarige, hvilken Bestemmelse førstegang træder i Kraft for de Disciple, der ved Hovedexamen i 1850 opflottes i 6te Klasse. Ved Hovedexamen i 1851 vil altsaa hele daværende 6te Cl., forsaavidt Vedkommende dertil findes modne, blive opflottet i 7de Cl., saavel det ældre Hold, der 1ste Sept. 1849 opflottedes i 6te Cl., som det yngre, der 1ste Sept. 1850 opflottes i samme, det førstnævnte Hold for at underkaste sig Afgangsexamens sidste Deel efter eet Aars Forløb, det sidstnævnte efter 2 Aars Forløb.

Underviisningen i Religion afsluttes ikke, som hidtil, i 6te Cl., men fortsættes i 7de, og dette Fag bliver som Følge deraf Gjenstand for Prøve ved Afgangsexamens sidste Deel, hvorimod som hidtil Tydsk, Fransk, Geographi og Na-

turhistorie afsluttes i 6te Cl., og Afgangseramens første Deel kun kommer til at indbefatte disse 4 Fag. Mundtlig Oversættelse fra Dansk paa Fransk ved Afgangseramen bortfalder. Underviisningen i Fransk begynder i 2den Cl.

Underviisning i Physik og Hebraisk gives kun i 7de Cl., det første Fag med noget flere Timer.

Af Betingelserne for Optagelse i Skolen maa jeg efter de her stedfindende Forhold særligt udhæve Færdighed i at læse latinsk og dansk Tryk og Skrift.

Skoleaaret tager sin Begyndelse d. 23de August og sluttes d. 22de August; Sommerferien indbefatter Tiden fra d. 23de Juli til d. 22de August eller Skoleaarets sidste Maaned; Hovedexamen holdes i Juli Maaned umiddelbart før Sommerferien; Afgangseramen afholdes i den sidste Underviisningsmaaned, eller Tiden fra 23de Juni til 22de Juli, saavidt muligt samtidigt med Hovedexamen. De Disciple i 7de Cl., som indstille sig til Afgangseramens anden Afdeling, deeltage ikke i samme Aars Skolehovedexamen. Derimod er Afgangseramens første Deel ikke som hidtil en særlig fra Hovedexamen adskilt Prøve blot i vedkommende 4 Fag, men den er en Bestanddeel af 6te Classes Hovedexamen for samme Aar, saa at Vedkommende ikke examineres to Gange i de samme Fag, eller, som det udtrykkes i Motiverne, „den er ikke andet end en Skoleexamen,“ og Disciple i 7de Cl., som have underkastet sig denne Prøve, ere hverken hele eller halve Studenter, men som hidtil hverken Mere eller Mindre end Skoledisciple. Den Titel af Student eller Gymnast, som stundom Folk udenfor Skolen af en ilde forstaaet Høflighed give mine Disciple i 7de Cl., frabede disse sig paa det Bestemteste. De sætte deres Ære i at være og kaldes Skoledisciple; Studenter haabe de at blive

naar de have gennemgaaet 7de Cl., men ikke før; hvad Gymnasiafter ere for Noget i Danmark, vide hverken de eller jeg; i Preussen har man Gymnaster og Gymnasiafter, men ikke i Danmark; og hvis de udvidede Skoler fik Titel af Gymnaster, vilde Bencævnelsen Gymnasiaft være at bruge ligesaafuldt om Disciplene i 1ste, som om dem i 7de Cl.

Befindes nu en Discipel efter Udfaldet af hele Hovedexamen ikke moden til at ryflottes fra 6te til 7de Cl., da vedbliver han at deeltage i 6te Classes hele Underviisning ganske som dens øvrige Disciple, og har næste Aar atter at underkaste sig Proven. Forlader han derimod Skolen for videre at forberedes ved privat Underviisning, ansees han for at have fuldendt Afgangsexamens første Afdeling med de i ovennævnte 4 Fag ved Hovedexamen opnaaede Charakterer, og har som Privatist kun at underkaste sig Afgangsexamens anden Afdeling enten ved en lærd Skole eller Universitetet, hvor der, førstegang i 1853, vil blive holdt Afgangsexamen for de Privatister, der enten paa Grund af Antallet ikke kunne stedes til Afgangsexamen ved en lærd Skole, idet ingen Skole er forpligtet til at modtage flere end 6 Privatister til Deeltagelse i Examen, eller af andre Grunde foretrække at underkaste sig denne Examen ved Universitetet.

Bibliotheket. Samlinger.

Bibliotheket og de videnskabelige Samlinger vedblive stadig at modtage Forøgelse, deels ved Forsendelser fra Cultusministeriet, deels ved Indkjøb saavel for den normerede Sum, 310 Rbd. aarligt, som for extraordinairt bevilgede Summer, (saaledes 200 Rbd. til en zoologisk Samling);

faa og for Disciplenes Bidrag til Morfskabsbibliotheket, der for dette Aar har andraget 55 Bdr. Til den zoologiske Samling er for omtrent Halvdelen af den bevilgede Sum Grunden lagt ved Prof. Steenstrups velvillige Bistand, navnlig ved Afleveringen af overcomplete Exemplarer fra Museet i Kjøbenhavn paa særdeles billige Vilkaar; og man har efter Prof. Steenstrups Yttringer Grund til at haabe, at Museet vil see sig istand til fortsætte og completere Samlingen paa ligesaa billige Vilkaar, i hvilken Henseende dog naturligtviis Meget vil være afhængigt, mindre af Museet, end af visse Tilfældigheder med Hensyn til hvad brugbart, der vil tilbydes Museet til Anskaffelse.

Et Realcatalog over Bibliotheket og de videnskabelige Samlinger er, da den gamle var bleven ubrugelig, i Vintrens Løb forfattet af Rector for at aftrykkes i Skolens Program; men da Trykningsomkostningerne ville blive ikke ganske ubetydelige, og desuden den zoologiske Samling, som bemærket, endnu kun er grundlagt, har man anseet det for rigtigere under nærværende Omstændigheder at lade Trykningen beroe indtil videre.

Efterat forskjellige Skridt til at fremkalde en regelmæssig Programudveksling mellem svenske, norske og danske Skoler have været gjorte, saavel af andre Skolemænd, som ogsaa af Forfatteren af disse Blade, er det mig en Fornøielse at kunne berette, at Sagen nu forsaavidt er bragt til et Resultat, at der fra Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet aarlig vil blive opsendt til den norske Regjerings Departement for Kirke- og Underviisningsvæsenet 16 Exemplarer af hvert i Danmark udkommende Skoleprogram, nemlig 1 Ex. til det norske Universitet og 1 til hver af de norske lærde Skoler, fra hvilke, forsaavidt de udgive Programmer,

gjensidigt vil blive tilstillet det høværende Ministerium det fornødne Antal Exemplarer af deres Programmer til Uddeling blandt vort Universitet og Skoler, ligesom der samtidigt hermed er gjort en Begyndelse til en gjensidig Udveksling mellem Norge og Danmark ogsaa af andre Skrifter, som udgives paa offentlig Bekostning.

Afgangsexamen.

Afgangsexamen for 1849 ved Frederiksborg lærde Skole holdtes fra d. 3die til d. 5de Sept. incl., saaledes at de 3 første Dage anvendtes til Udarbejdelsen af de skriftlige Opgaver, og de 3 sidste Dage til den mundtlige Examination i Overværelse af den fungerende Underviisningsinspector, Prof. Dr. Fr. Lange. De skriftlige Opgaver, som sendes under Forsøgling fra Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet, vare følgende.

Lydst Stil.

I de første Dage af April Maaned samme Aar forsamlede en stor Mængde Bønder fra Schwarzwald sig om en vis Hans Müller af Bulgenbach. I et glimrende Dptog, med rød Kappe og rød Hue, drog han i Spidsen for sine Tilhængere fra Landsby til Landsby; paa en med grønne Grene og Baand udsmykket Vogn blev Stormfanen (Sturmfahne) kjørt bag efter ham. En Herold sammenkaldte overalt Befolkningen, og oplæste for den de saakaldte 12 Artikler, i hvilke de Fordringer, som man troede at maatte gjøre, udtaltes paa en meget bestemt Maade; thi enhver, vilde Hans Müller, skulde erfare, hvad han havde at vente sig, hvorfor han greb til Vaaben. De 12 Artikler indeholdt Fordringer af tredobbelt Art. Allerførst fordredes fuldstændig Frihed med Hensyn paa

Sagt og Fiskeri (Fischfang). Fremdeles trængte Bønderne paa Ophævelsen af visse nye Rettigheder, som Herremændene havde anmasset sig over dem, nye Straffe og nye Byrder, som de havde paatvunget dem. Endelig ville Bønderne ikke længere være Livegne (Leibeigen); thi Christus havde ogsaa forløst dem med sit dyrebare Blod. Tilslidst forlange Bønderne Ret til selv at vælge deres Præster, for af dem at undervises i den sande Tro, uden hvilken „de ikke vilde være andet end Kiød og Blod, og udygtige til Alt.“ Ved første Diekast synes disse Fordringer ikke særdeles store, og dog vilde de, consequent gienneførte, have havt en saa godt som fuldstændig Emancipation til Følge.

Udarbeidelse i Modersmaalet.

Hvori bestaaer den sande Fædrelandskiærlighed, og til hvilke andre sympathetiske Følelser støtter den sig?

Latinfsk Stiil.

Ligesom tidligere alle de ypperste Betsalenhedslærere med Iver have forfægtet den Sætning, at der til at være Taler hører noget andet og mere, end at besidde en vis Dvælsel og Færdighed i at tale, nemlig almindelig videnskabelig og sædelig Dannelse (doctrina & mores), saaledes gier ogsaa den ædle Quinctilian det, navnlig i den tolvte Bog af hans bekiendte Værk de institutione oratoria; men han turde i dette Punkt have det forud for alle sine Forgængere, at han giennefører (persequi) denne Sætning med større Fuldstændighed og Grundighed. I hvor høi en Grad han ivorigt er sig baade Vanskeligheden og Vigtigheden af sin Opgave bevidst, derom vidner især netop Indledningen (prooemium) til den 12te Bog. Han var nu kommen, hedder det der, til det allervigtigste Parti af hans Værk, og hvis han fra først af havde tænkt sig Byrden deraf saa tung, som han nu føler at den er, saa vilde han omhyggeligere have raadført sig med sine Kræfter. Hvad

der havde stuffet ham var, at han, saaledes som Sagens Natur gierne fører det med sig, begyndte med det Lettere og mere Bekjendte. Snart var han imidlertid ligesom bleven fært ud paa Dybet af Vinden; dog saae han endnu stedse mange Seilere rundt om, der vovede at betroe sig til de samme Vinde. Først da Zalerens Opdragelse var kommen til det Punkt, at han, Zaleren, maatte sendes bort fra Weltalenhedslæreren, og nu enten ledes af sin egen Drift (impetus), eller søge sig en heiere Bistand i Philosophiens Allerhelligste (penetralia), først da mærkede han, hvor langt han var kommen bort fra den bekjendte Havn; han saae Intet om sig uden Himmel og Hav. Dog havde han fuldt og fast besluttet, hellere at gaae under, end at svigte Sagen.

Oversættelse fra Latin paa Dansk.

Priores quidem principes, excepto patre tuo, præterea uno aut altero, (et nimis dixi) viliis potius civium, quam virtutibus lætabantur: primum, quod in alio sua quemque natura delectat; deinde, quod patientiores servitutis arbitrabantur, quos non deceret esse nisi servos. Horum in sinum omnia congerebant: bonos autem otio abstrusos, et quasi sepultos, non nisi delationibus & periculis in lucem ac diem proferebant. Tu amicos ex optimis legis, et hercule æquum est, esse eos carissimos bono principi, qui invisum malo fuerint. Scis, ut sunt diversa natura dominatio & principatus, ita non aliis esse principem gratiorem, quam qui maxime dominum graventur. Hos ergo provehis, et ostentas quasi specimen & exemplar, quæ tibi secta*) vitæ, quod hominum genus placeat: et ideo non censuram adhuc, non præfecturam morum recepisti; quia tibi beneficiis potius, quam remediis, ingenia nostra experiri placet. Et alioquin nescio, an plus moribus conferat princeps, qui bonos esse patitur,

*) = genus.

quam qui cogit. Flexibiles quamcunque in partem ductimur a principe, atque, ut ita dicam, sequaces sumus; huic enim cari, huic probati esse cupimus; quod frustra speraverint dissimiles; eoque obsequii continuatione pervenimus, ut prope omnes homines unius moribus vivamus.

Geometrisk Opgave.

At finde Sidens Længde og Sidefladens Areal i det regulære Tetraeder, hvis Volumen er givet = 1 cub.'

Arithmetisk Opgave.

At finde Udtrykkene for de to Tal, hvis Cubikrødders Product er givet = a, og som ere saadanne, at deres Sum divideret med deres Cubikrødders Sum og deres Different's divideret med deres Cubikrødders Different's give Quotienter, hvis Sum er given = b.

Exempel: $a = 20$, $b = 208$.

Til Afgangseramens sidste Deel indstillede sig de 7 Disciple, som Aaret iforveien havde underkastet sig dens første Deel, nemlig Frederik Julius Jørgensen, Carl Frederik Bengon, Martin Carl Wilhelm Christensen, Hans Peter Christian Bengien, Carl Christian Emil Flemmer, Georg Hermann Julius Ulrich, og Frederik Sigfred Mühle; til dens første Deel de nylig i 7de Cl. opflottede Disciple, Anton Neergaard, Johan Lorenz Lassen og Dve Sehestedt Juul. Resultatet sees af efterstaaende Schema, der for de 7 Aldres Bedkommende tillige indeholder de dem ved Afgangseramens første Deel i 1848 tilkjendte Charakterer.

Samme Dag, som Examen endtes, befsjendtgjorde Rector Udfaldet i en Forsamling af Værere og Disciple, disses Forældre, og hvem der ellers havde beæret os med deres Nær-
værelse, omtrent med følgende Ord:

„Resultatet af den nylig afsluttede Afgangsexamen har været særdeles tilfredsstillende. Af de 99 Charakterer, der i Altene faldne, have været 29 Ug., 42 Mg., 27 G., og 1 Tg., foruden 3 Mg. og 1 Tg. for Hebraisk. Paa de enkelte Fag have disse Charakterer været saaledes fordeelte: Tydsk 2 Ug. 6 Mg. 2 G.; Fransk 3 Ug. 4 Mg. 3 G.; Religion 5 Ug. 4 Mg. 1 G.; Geographie 3 Ug. 6 Mg. 1 G.; Naturhistorie 2 Ug. 1 Mg.; Dansk 3 Mg. 4 G.; Latin mundtlig 3 Ug. 2 Mg. 2 G.; Latin skriftlig 2 Mg. 4 G. 1 Tg.; Græsk 3 Ug. 2 Mg. 2 G.; Historie 2 Ug. 3 Mg. 2 G.; Arithmetik 2 Ug. 4 Mg. 1 G.; Geometri 2 Ug. 1 Mg. 4 G.; Physik 2 Ug. 4 Mg. 1 G. Paa Examinanderne have Charaktererne været saaledes fordeelte: Jørgensen 8 Ug. 4 Mg.; Bengon 9 Ug. 1 Mg. 2 G.; Christensen 3 Ug. 8 Mg. 1 G.; Bengien 1 Ug. 6 Mg. 5 G.; Flemmer 1 Ug. 7 Mg. 4 G.; Ulrich 1 Ug. 4 Mg. 7 G.; Muhle 5 Mg. 6 G. 1 Tg.; Neergaard 4 Ug. 1 Mg.; Laesen 2 Ug. 3 Mg.; Schestedt-Juul 2 Mg. 3 G.; med Hovedkarakterer forstævnte Første Charakter med Udmærkelse, de 4 følgende Første Charakter, de 2 følgende Anden Charakter; de 3 sidste med gode Udsigter ad Aare.

Jeg proclamerer da som Studenter efter fuldstændig og hæderlig bestaaet Afgangsexamen følgende af Skolens hidtilværende Disciple, i den Orden som Examens Udfald har bestemt:

J. J. Jørgensen.

C. F. Bengon.

M. C. B. Christensen.

E. Chr. E. Flemmer.

H. P. Chr. Bengien.

G. H. J. Ulrich.

F. S. Muhle.

Jeg hilser Dem alle for første Gang med Studenternavnet og onsker Dem i eget og Skolens Navn til Lykke med det vundne Resultat. Studenternavnet er et hæderligt Navn, naar det vindes paa denne Maade: det tyder paa alvorligt Arbejde, paa vaagne Nætter, paa hæderlig bestaaet Kamp mod ydre og indre Fristere; det giver Haab og Forvisning om, at De paa den Grundvold, der er lagt, ville opføre en smuk og solid Bygning, at De, i hvad Stilling i Livet De end kaldes til at virke, ville vie Deres bedste Kræfter til Kamp for Ret og Sandhed. Thi De have her vist, at De have lært at agte Ret og Sandhed og Pligt. Universitetet kalder Dem; det stille Skoleliv med sine Glæder og Sorger skal snart ombyttes med det mere bevægede Liv i den store Skole, fra hvilken vi først ved Døden dimitteres. Og saa dette Liv, hvori De nu træde over, vil byde Dem baade Glæder og Sorger; thi saa er Menneskets Lod. Men gaaer kun over til det med friskt og freidigt Mod. Universitetet aabner Dem sine Skatte: De ville benytte dem! Umgangen med jevnaldrende og ældre Studerende i en videre Kreds vil byde Dem Fristelser: dem ville De modstaae! den vil byde Dem de ædleste Glæder: dem ville De nyde med et taknemmeligt Sind til ham, fra hvem enhver god Gave og enhver fuldkommen Gave kommer! Umgangen med den større Kreds af saamange høitbegavede Jevnaldrende og Ældre vil befrugte Deres Aand og udvide Deres Synskreds; Videnskabens Idee vil opgaae bestandigt lysere og klarere for Dem, og De ville engang senere, hvor De endog spredes paa denne

Jord, mindes med Glæde Deres lyffelige Barndoms og Ungdomsaaar her og ved Universitetet. Dette er vort Dnske, dette er vort Haab.“

Rector tilføiede særligt til F. J. Jørgensen nogle hædrende og opmuntrende Ord; mindede om at den sidste af Skolens Dimittender, som før ham havde vundet offentlig Udmærkelse ved sin Afgang til Universitetet, var nuværende Cultusminister Madvig, og udtalte de Forhaabninger, som knyttede sig til en saa hæderlig Afslutning af Skolelivet. Men det var besluttet i en Hoierees Raad, at vore Forhaabninger ikke skulde gaae i Dpfyldelse her paa Jorden: et Ildbefindende, som han først havde følt i de sidste Maaneder af sin Skolegang, tiltog snart i en foruligende Grad og udvilede sig kort efter hans Ankomst til Universitetet til en dødelig Sygdom, der endte hans Liv d. 2den Febr. 1850 og overfar brat saamange glædelige og hjære Forhaabninger. Han blev begravet her fra Skolen, og hele Byen, Høie og Lave, Unge og Gamle, fulgte ham til hans Hvilested. Efterstaaende Tale af Provst Neergaard ved hans Kiste vil ved den Sandhed og Kjærlighed, hvormed den tegner Billedet af denne elskelige Personlighed, for Alle, som kjendte den Afdøde, være et hjært Minde om deres bortgangne Ven.

„Det er kun saa Maaneder siden Frederik Julius Jørgensen gik bort fra disse Sale, hvor han havde tilbragt saa mange af sit Livs gode og glade Timer — han gik bort, medtagende hædrende Vidnesbyrd af sine Lærere, ledsaget af deres kjærlighedsfulde Dnsker for hans Vel og af deres grundede Forhaabninger — han gik bort, hartad båret ved Bægten af Menneftenes megen Kjærlighed, der var bleven ham til Deel, ved Bægten af Guds Raade, der havde været saa stor imod ham, og havde velsignet ham saa overflødig.

Han gif til sit stille Hjem, for at nedlægge den Ære, Menneskene havde givet ham, i sine Forældres Hænder, for at sige Dem Tak for det, de havde gjort imod ham, medens de sagde ham Tak for al den Glæde, han havde beredet dem. Det var Slutningen af den første Deel af hans Liv — jeg omtaler den saaledes, fordi deraf fremlyser hans skjønne Barndoms og Ungdoms Liv.

Han havde modtaget Talenter af Herren, og han brugte dem; han havde faaet Leilighed, og han benyttede den; men det, der udmærkede ham, synes mig at være dette, at han vilde altid være, hvad han skulde være, udrette, hvad han skulde udrette, saa fuldkomment som muligt. Hvad der var foresat ham, skulde udføres; han spurgte ikke, om det var let eller besværligt, om de udvortes Forholde vare gunstige eller ikke, om Dagen kunde strække til, eller Natten skulde medtages. Det er noget Stort, at ville være fuldkomment, hvad man skal være; det vorder i det religiøse Gemyt til den Beslutning, altid at gjøre Guds Villie, det vorder til Sjælens Føde, uden hvilken den ikke kan leve. Han gjorde Guds Gjerning, naar han her i disse Sale aabnede sin Sjæl for Wiisdom, i det hans Lærere meddeelte ham det Bedste, de havde, afpasset eftersom han kunde modtage det; det var Guds Gjerning, naar han aabnede sit Die for sine Læreres samvittighedsfulde Birken i Kjærlighed, og hans Pligtfølelse styrkedes ved deres Exempel; det var Guds Gjerning, naar han hjemme arbejdede af al sin Kraft, uanfægtet af de Andres Arbejden i andre Retninger ved Siden af ham: han agtede deres Virksomhed og de agtede hans. Hvad han sølte i sin Samvittighed at han skulde, det vilde han ogsaa — og han erkjendte tilvisse mange Gange, at det var Guds Villie, han saaledes fuldbraagte.

Ogsaa i Omgang med sine Nærmeste stræbte han at være Alt, hvad han skulde være: sine Forældre en underdanig Son, sine Sødsfende en hjærlig Broder, til Velbehag i sin Familieliefreds. Hvor ofte har han beredet sin Fader og Moder en Glæde saa stor, at de ikke kunde have kjøbt den for Penge, hvormeget har han ikke saaledes bidraget til deres huuslige Livs Lykke og milde Tilfredshed, hvor ofte have de ikke seet sig glade paa ham, hvor ofte tænkt sig glade ved Tanken om ham, hvor ofte med Fryd og Haab talt til hinanden om ham, hvor ofte priset Gud for ham. Man er saa tilbøielig til at sige om den, som vandrer tidligen bort herfra, at han Intet har udrettet, men saadan Tale er ikke altid Sandhed; det er ikke blot at udrette Noget, naar man opbygger Huse og samler Penge; det er ogsaa at udrette Noget, naar man bereder Andre Glæde. 3 Disciple af denne Skole, som han var en Pryd for! betænk det vel og tager det til Hjerte: I have Leilighed til at udrette meget Godt for Andre og at berede Mange Glæde! Han fuldendte den første Deel af sit Livs Bane til Frugt for ham selv, til Velbehag for Menneskene.

Han drog herfra derhen, hvor hans Haab stundede, og med glad Sind, om end med svækket Helbred, traadte han ind paa den nye Uddannelses, Fuldendelses Bane, som aabnede sig for ham; — men den blev anderledes, end han og vi havde haabet. Herren kjender alle sine Gjæringer, og de ere alle vise og gode. Den haabesulde Yngling, hvis Stov Skærlighed har aabnet disse Sale for, fortos Uddannelsen, Fuldendelsen imøde ad Smertens og Trængsels Bei, i lange Dage og Nætter, i lange Uger og Maaneder. O! han stræbte, den hjære Yngling, ogsaa da at være, hvad han skulde være, stræbte i fuld Bevidsthed om Gud Fader i Himmelen

at gjøre hans Gjerning og vise sig til hans Velbehag paa denne nye Bane, han fortes ind paa, i Taalmodighed og Gudhengivenhed. Han droges nærmere hen til Gud i Haab og Bøn; og Haabet omfattede Himmelen. Saaledes voxede han frem i det indvortes Menneſte, i Tro og i Kjærlighed. Hvor omt og kjærligt var ikke hans Sind imod hans Forældre og Sodskende; hvor talte han Trostens Ord til dem, idet de vilde troſte ham men ſelv trængte til Troſt; hvor takkede han dem ikke! Han nedbad Guds Beſignelſe over dem til ſidſte Alffed. Tænkte hans Fader i from Tanke, at denne Korſets Skole var hans Son beſkiffet, for at han i den ſkulde komme nærmere til Gud og bedre kjende Bønnens Kraft og Guds Barmhertighed, for at han i den bedre ſkulde dannes til det Kald i Verden, ſom han havde haabet at komme i, at vidne for Brodrene om Gud og Chriſtus og det evige Liv — tænkte hans Fader dette i from Tanke, o! ſaa var det ogſaa Sandhed, at denne Korſets Skole ſkulde være ham til Uddannelſe, om ikke til at røgte et jordiff Kald, ſaa til det, ſom Herren havde kaldet ham til i bedre Egne. Han gjennemgik en tung Korſets Skole, og vi haabe, at han gjennemgik den til Frugt for ſig ſelv, til Velbehag for Gud. — Men i diſſe Prøvelſer var han dog ikke ene; Herren, den barmhertige Gud, ſendte ham Lindring og Dymuntring, deels umiddelbart herovenfra, en himmeiff Luſtning i den brændende Smerte, deels ved de kjære Menneſter, han havde givet ham: hans Faders, Moders og Sodskendes Kjærlighed var ham ſaa dyrebar, ethvert Beviis derpaa gjorde ham ſaagodt; hans trofaſte Søſtres udholdende, ſelvfornægtende Nærvarelſe hos ham, Omſorg for ham, deres Deeltagelſe var ham ſaa velgjørende: da hans Dødsſtund nærmede ſig, rakte han enhver af dem ſin Haand, og hans Hænder hvilede i deres, da han

udaandede sit sidste Suf — — og den forklarede Aand var i Guds Himmel. Pagtens Forjættelse er opfyldt for ham: hvo som troer og bliver døbt, skal worde salig; han troede, bevarede sin Daabs Pagt, er salig hos Gud; det er wort Haab, det er vor Trost.

Lader os derfor sørge sagtelig! o sørger sagtelig I hans Nærmeste! Eders høieste Haab for ham er blevet opfyldt. I nærrede vel ogsaa andre smukke, hjærlige Forhaabninger om den Kjære, men over dem alle var dog dette Haab, at han maatte blive tro til Guden og faae Livsens Krone — og I have den glade Visshed, at det er skeet saaledes. Sørger sagtelig, I hans Nærmeste! Han kommer vel ikke til Eder, men I gaae til ham; i Guds store Huus i Himmelen ere mange Bærelser, at modtage alle dem, der elske Gud og gjøre hans Villie paa Jorden.

O Gud! bevar hos os Alle Overbeviisningen om Himlen wort Hjem, og styrk os til at stræbe didhen i Lydighed med Haab! Amen!

Underviisningen. Lærerne.

Af Skolens Lærere blev Adjunkt *Nich elieu* under 10 Juli 1849 udnævnt til Sognepræst for Vesteregede og Braaby Menigheder i Sjælland; dog fungerede han til Skolcaarets Ende og craminerede ved Afgangsøramen i sine hidtil havde Fag. I det Skolen ledsagede ham med sine bedste Dnsfter ved hans Bortgang til en ny og hæderlig Embedsvirksomhed, vare disse Dnsfter tillige ledsagede af Udtrykket af Savn og Beklagelse ved Tabet af en Lærer, der ved sin lyse Aand, sit livlige Foredrag, sine rige Kundskaber og den Kjærlighed, hvormed han omfattede hele Skolen, havde været paa saamange Maader til Belsignelse. I hans Sted constitueredes under 21 Aug. 1849 Cand. theol. *Georg Severin Knæckenborg*.

Under 6 Mai 1850 udnævtes den hidtil constituerede Lærer, Philol. Cand. *Niels Levinsen* til Adjunkt ved Skolen med Anciennitet fra hans Constitutionsdatum den 14 Sept. 1848.

Overlærer *Dstermanns* Fag besørge des under hans Fraværelse ved Rigsdagen fra d. 26 Januar til den 1ste Juli 1850 af Philol. Cand. *C. N. Borries*.

Da en af Skolens ældre Lærere, Adjunkt *Børre*, af Pastor *Nich elieu s* hidtil havde Fag overtog hele Religionsunderviisningen samt Underviisningen i Dansk i de høiere Classer, hvorimod Herr *Knæckenborg* som Hovedfag overdroges den naturhistoriske Underviisning igjennem alle Classer, blev det som Følge heraf nødvendigt, tillige at foretage adskillige mindre Forandringer i Fagfordelingen, hvorefter Lektionstabellen og Fagfordelingen under 30 Aug. 1849 sanctioneredes af Ministeriet saaledes som følger.

Sectionstabel.

	VII Cl.	VI Cl. A og B	V Cl.	IV Cl.	III Cl.	II Cl.	I Cl.	Summa ugentlige Timer
Danst	3	2	2	2	4	6	6	25
Tydsf	"	2	2	2	2	6	6	20
Fransf.	"	2	3	2	2	4	2	15
Latin	10	9	10	10	10	"	"	49
Græst	6	5	5	5	"	"	"	21
Religion	"	2	2	2	2	3	3	14
Historie	3	3	3	3	3	3	3	21
Geographi	"	1	1	1	1	1	2	7
Mathematik	4	4	4	4	4	4	4	32
Naturlære	4	2	"	"	"	"	"	6
Naturhistorie	"	1	2	2	3	3	3	14
Skrivning	"	"	"	1	3	4	5	13
Gymnastik	2		2			2		6
Hebraisk	2	2	"	"	"	"	"	6
Sang	—	—	—	—	—	—	—	4
Ugentlige Timer	34	37	36	36	36	36	36	253

Af de 4 ugentlige Syngetimer anvendes i Regelen 1 Time paa Begynderne, 1 paa Basfer og Tenorer, 2 til Alter og Sopraner i Forening, saaledes at disse ere deelte i 2 Partier, af hvilke hvert har 1 Time. Disciplene i 7de Cl. ere dispenserede for Sangunderviisningen.

Fagfordeling.

Rector Latin og Græst i VII Cl. . . . 16 Timer ugentligt.

Overlærer Ostermann Latin i VI og

V, Græst i VI Cl. 24 — —

Adjunkt Lovsen Tydsk i VI—III, Hist.			
og Geogr. i III—I, Fransk i I	23	—	—
— Königsfeldt Hebr. i VII og VI,			
Hist. i VII—V, Geogr. i VI og			
V, Skrivning i IV—I	30	—	—
— Borre Religion i VI—I, Danst			
i VII—V, Fransk i VI—III .	30	—	—
— Langhoff Math. og Regning i			
VII—I, Naturlære i VII og VI	38	—	—
— Reinhard Latin i IV og III,			
Græsk i V og IV, Hist. og			
Geogr. i IV	34	—	—
— Levinfen Danst og Tydsk i II og I	24	—	—
— Kuæckenborg Naturhist. i VI—			
I, Danst i IV og III, Fransk i II	24	—	—
— Borre som Gymnastiklærer . .	6	—	—
Skolelærer Erslev som Syngelærer . .	4	—	—

Ertragodtgjørelse er tilstaaet de Herrer **Königsfeldt**, **Borre**, **Langhoff** og **Reinhard** for hvad de læse over 24 Timer.

Disciplene.

Disciplenes Antal var ved Slutningen af forrige Skoleaar 52. Af disse afgik, som ovenfor mældt, 7 til Universitetet; 41 nye Disciple optoges; Frequenten blev derefter 56. 3 Aarets Løb udmældtes 1 Discipel for at gaae over til Metropolitan-skolen i Anledning af Forældrenes Fløtning til Kjøbenhavn, og 3 for at forlade Studeringerne. Frequenten er saaledes for Tiden 52. En Liste over Disciplene i den Orden, hvori de den 1ste Juli sidde i Classerne, tilføies med Fædrenes Navne og Stilling i Parenthes.

VII Klasse.

- 1) Anton Neergaard (Provst Neergaard i Hillerød, nylig befordret til Farsø).
- 2) Johan Lorenz Lassen (Proprietair Lassen paa Swanholm).
- 3) Dve Sehestedt=Jουλ (Kammerherre v. Sehestedt=Jουλ til Raunholt).

VI Klasse.

- 1) Peder Andreas Ingerslev (Pastor Ingerslev i Kongsted).
- 2) Michael Frederik Liebenberg Benzon (Justitsraad Benzon i Frederiksborg).
- 3) Jens Theodor Kragh (afdøde Kromand Kragh i Bagsværd).
- 4) Dve Ludvig Møller (Stedfader Billedhugger Jahn i Frederiksborg).
- 5) Nicolai Reimer Romb (Glarmester Romb i Hillerød).
- 6) Ditto Peter Erasmus Møller (Broder til Nr. 4).
- 7) Peter Frederik Nicolai van Bylich (Pastor van Bylich i Greve).
- 8) Jacob Larsen (Sadelmager Larsen i Hillerød).
- 9) Jørgen Christian Fenger Dirik (afdøde Provst Dirik i Tisjeb).
- 10) Hans Schaack Rudolf Knuth (Amtmand Kammerherre Grev Knuth i Frederiksborg).
- 11) Søren Lemvig Brøndum (afdøde Birkedommer Brøndum i Hjørslunde).
- 12) August Wilhelm Staffeldt (Kammerjunker Staffeldt i Herløv).

V Klasse.

- 1) Paul Sophus Wilhelm Heegaard (Landvæxenscommissair Heegaard i Slangørup).

- 2) Søren Christian Emil Halb (Kjebmand Halb i Frederiksund).
- 3) Thomas Emil Lund (Provst Lund i Tjæreby).
- 4) Lauritz Ernst Clausen (Proprietair Clausen i Kollerød).
- 5) Søren Peter Wilhelm Albrethsen (Møller Albrethsen i Vibe Mølle).
- 6) Henrik Steffens Helms (Pastor Helms i Esbønderup).
- 7) Diderich August Raaschou (Provst Raaschou i Søborg).
- 8) Jens Paulsen Jørgensen (Gaardeier Jørgen Christensen i Nøddebo).
- 9) Joachim Sigismund Ditlev Knuth (Broder til Nr. 10 i VI Cl.).

IV Klasse.

- 1) August Carl Christian Clausen (forrige Assessor Clausen paa Årø).
- 2) Johan Henrik Gottfred Eschricht (Overlæge Eschricht ved 2det Jægercorps).
- 3) August Ferdinand Petersen (Kjebmand Petersen i Hillerød).
- 4) Christian Erasmus Rasmussen (Skolelærer Rasmussen i Sønderby).
- 5) Jens Johan Brøndum (Broder til Nr. 11 i VI Cl.)
- 6) Georg Christian Langhoff Lund (Overlæge Lund ved 8de Liniebataillon).

III Klasse.

- 1) Carl Ernst Alexander Fensmark (Kammerherre, Adjutant hos Kongen, Oberst v. Fensmark i Farum).
- 2) Eduard Alfred Berner (Afdøde Generalconsul Berner i Tunis).
- 3) Alexander Niels Lorenzen Hansen (Garver Hansen. Hillerød).

- 4) William Abildgaard Nielsen (Regimentsdyrlæge Nielsen i Frederiksberg).
- 5) Lauritz Eiler Gunnerfen (Kobbersmedemester Gunnerfen i Hillerød).
- 6) Carl Thomas van Wylich (Broder til Nr. 7 i VI Cl.)
- 7) Caspar Peter Spang (Farver Spang i Hillerød).

II Klasse.

- 1) Hans Mario Jorgen Hertel (Gaardeier Hertel ved Uvelse).
- 2) Ole Frederik Emil Fensmark (Broder til Nr. 1 i III Cl.)
- 3) Johannes Andreas Bunde (practiserende Læge Bunde i Frederiksfund).
- 4) Michael Clausen (Broder til Nr. 1 i IV Cl.)
- 5) Ferdinand Hans Henrik Verche (Kammerherre, Toldkasserer og Toldinspecteur Verche i Hillerød).
- 6) Carl Baldemar Erslev (Skolærer Erslev i Hillerød.)
- 7) Niels Peter Hermann Petersen (Opsynsmand ved Sygehuset i Hillerød, Petersen).
- 8) Johannes Balthasar Gebhard Dbelig (Skovrider Dbelig ved Frederiksværk).

I Klasse.

- 1) Frig Nicolin Georg Ferdinand Verche (Kammerjunfer Verche i Hillerød).
- 2) Carl Julius Uldall (Overauditeur Uldall paa Solyst).
- 3) Baldemar Biggo Gustav Smith (Møller Smith i Hillerød).
- 4) Peter Martin Gunnerfen (Broder til Nr. 5 i III Cl.)
- 5) Harald Andreas Prom Møller (Broder til Nr. 4 og 6 i VI Cl.)

- 6) Conrad Frederik Wilhelm Hildebrand (afdøde Bager Hildebrand i Frederiksborg).
- 7) Andreas Nicolai Nielsen (Broder til Nr. 4 i III Cl.).

Stipendier og Gratistpladser.

I Aar er ligesom ifjor bevilget Stipendier til et Beløb af 285 Rbdr. i Alt, nemlig P. A. Jørgerslev og J. Larsen hver en Portion paa 50 Rbdr.; J. Th. Kragh, D. L. Møller og N. N. Romb hver en Portion paa 35 Rbdr.; D. P. E. Møller, J. Chr. F. Dirik, A. E. Chr. Clausen og H. M. J. Hertel hver en Portion paa 20 Rbdr., Alt at oplægge til Vedkommendes Afgang til Universitetet efter fuldstændig absolveret Afgangseramen. Fri Undervisning bevilgedes endvidere 11 Disciple, nemlig A. Keergaard, P. F. N. van Bylich, Th. E. Lund, J. P. Jørgensen, F. Chr. A. Olsen (senere udmældt), A. F. Petersen, Chr. E. Rasmussen, A. N. L. Hansen, B. A. Nielsen, L. E. Gummeren, og M. Clausen. De 2 molifikke Stipendier, paa 20 Rbdr. hvert halvårligt, oppebæres i Dec. Termin 1849 af P. A. Jørgerslev og G. H. J. Ulrich (sidstnævnte blev ogsaa faa Dage efter Afslutningen af forrige Aars Skoleesterretninger tillagt den ene Portion af dette Legat for Juni Termin 1849); i Juni Termin 1850 af P. A. Jørgerslev og J. B. G. Obelig. For Titlen have følgende Disciple Stipendieoplag indestaende i Skolekassen til følgende Beløb: P. A. Jørgerslev 140 Rbdr., J. Th. Kragh 75 Rbdr., D. L. Møller 135 Rbdr., N. N. Romb 75 Rbdr., D. P. E. Møller 20 Rbdr., J. Larsen 105 Rbdr., J. Chr. F. Dirik 20 Rbdr., A. E. Chr. Clausen 40 Rbdr. og H. M. J. Hertel 20 Rbdr., tilsammen 630 Rbdr.

Hertil knytter sig paafølgende Beretningen om en Forandring i de hidtil gjældende Bestemmelser for Gratistpladsernes Antal, der, som bekendt, uden Hensyn til en Skoles større eller mindre Frequent's var bestemt til 40 for Metropolitan-skolen, 30 for hver af Chathedralskolerne og 20 for hver af de andre lærde Skoler, hvorimod det nu ved Ministerialreskript af 29 Oct. 1849 er fastsat, at Fripladsernes Antal for Fremtiden skal rette sig efter enhver Skoles virkelige Frequent's, saaledes at det i det Høieste maa udgjøre en Trediedeel af denne.

De i Skoleaaret gennemgaaede Bøgers Lære- og Læseboøger.

Dansk.

VII Cl. I Begyndelsen af Skoleaaret er efter Prof. Winthers Haandbog læst den nordiske Mythologie med Benyttelse af „Nordens Guder“ og flere Stykker af Sagalitteraturen. Senere er den danske Litteraturhistorie gennemgaaet efter Thortsen; specielt er taget Hensyn til den ældre dramatiske Litteratur og Prøver af samme forelæste. Dvælses i mundtligt Foredrag ere jævnlig anstillede; de skriftlige Opgaver, til hvis Besvarelse Disciplene i Regelen ingen Veiledning have erholdt, have næsten steds været af almindeligt Indhold; omtrent 3 skriftlige Arbejder om Maanedens.

VI Cl. Efter Thortsens Litteraturhistorie er læst forfra indtil Holbergs Død. I Gjennemsnit er ugentlig skreven 1 Stiil hjemme af historisk, religiøs eller almindeligt Indhold. Paa Skolen ere flere Digterværker læste og mundtlige Dvælses over selvvalgte Emner anstillede.

- V Cl. I Regelen er egentlig skreven 1 Stiil, hjemme eller paa Skolen. Flere æsthetiske Bærker ere læste.
- IV Cl. Den egentlige Stiil er i Regelen skreven paa Skolen; Grammatiken er indøvet og repeteret ved Analyse i forskjellige til Læseøvelser anvendte Bøger.
- III Cl. Af de de fire egentlige Timer ere i Regelen to anvendte til Stiiløvelser, hvorved ere givne lette Opgaver af historisk eller almindeligt Indhold. Bojesens Grammatik, navnlig Anmærkningerne, er læst og repeteret. Flors Læsebog er benyttet til Læseøvelser.
- II Cl. Mollbechs Læsebog er benyttet til Læsning og Analyse. Bojesens Grammatik læst og repeteret, undtagen sidste Afsnit; enkelte Ann. ere forbigaaede. Skriftlige Øvelser 3 Gange om Ugen.
- I Cl. Af Mollbechs Læsebog læst og repeteret forfra til Side 172. Det Vigtigste af Formlæren meddeelt mundtligt og indøvet; enkelte Regler lærte efter Bojesens Grammatik. Skriftlige Øvelser 3 Gange om Ugen.

Latin.

- VII Cl. Ciceros Cato Major og Lælius; Talerne for S. Roscius Amer.; de 4 catilinariske, for Milo, Ligarius, Dejotarus; hans Breve i Süpfles Udg. 1ste til 7de Afsnit; Livius 1ste, 29de, 30te, 31te, 32te Bog; Virgils Æneide 1ste til 3die Bog; Horats's Dder 1ste og 2den Bog; sammes Epp. og Ars poetica*). Tillige læstes

*) Udskilligt heraf var forhen læst og blev nu blot repeteret. Samme Bemærkning gjælder ved Græksen om denne Klasse.

cursorisk uden Forberedelse adskillige Afsnit af Quintilians Instit. orat. og af Seneca de ira. Forskjellige Punkter af Grammatiken efter Madvig ere behandlede, eftersom Læsningen dertil gav Anledning; det Væsentligste af Litteraturhistorie og Antiquiteter er meddeelt efter Tregder og Bojesen. 2 Stile ugentligt hjemme; tillige ere foretagne jevnlige Stilovesser paa Skolen.

- VI** Cl. Cicero de officiis 1ste Bog. Taler for Milo. Livius 2den Bog Horats's Oder 2den Bog. Virgils Æneide 1ste Bog. Madvigs Grammatik: Syntaren repeteret. 2 til 3 Stile ugentlig. De vigtigste Afsnit af de Romerske Antiquiteter ere gennemgaaede.
- V** Cl. Ciceros catilinariiske Taler, hans Breve i Süpfles Udgave 7de Afsnit. Livius 2den Bog Cap. 1—20. Madvigs Grammatik: Syntaren repeteret. 3 Stile ugentlig.
- IV** Cl. Cæsars Gallerkrig 3die og 4de Bog. Ciceros 1ste catilinariiske Tale. Madvigs Gramm. Formlære repeteret; Syntaren læst og repeteret indtil § 423. 2 Stile ugentlig.
- III** Cl. Bergs og Mollers Læsebog: Pag. 1—Pag. 42 illdvalg. Corn. Nepos: Miltiades, Themistocles, Epaminondas. Madvigs Gramm. Formlæren indtil Ordbrannelsestæren; enkelte Hovedregler af Syntaren.

Græsk.

- VII** Cl. Homers Odyssee 13de—15de; 19de—20de Bog; Herodots 8de og 9de Bog; Xenophons Memorabilia 1ste og 2den Bog; Platons Apogigia Socratis; Demosthenes's Tale om Kronen, Lysias's Taler mod Cratosthenes

og mod Algoratos; Euripides's Phoenicierinder. Hovedpunkterne af Madvigs græske Syntax ere gennemgaaede, efter som Læsningen dertil gav Anledning; ligeledes Litteraturhistorien efter Tregder; Antiquiteterne, forsaavidt de læste Steder dertil gav Anledning.

VI Cl. Xenophons Memorabilia 1ste Bog; Herodots 8de Bog; Platons Krito; Homers Odyssee 21—22de Bog. Langes græske Formlære: Verberne repeterede. Madvigs Syntax: de vigtigste Regler af Moduslæren gennemgaaede. Bejsens Antiquiteter benyttede ved Læsningen.

V Cl. Xenophons Anabasis 3—4de Bog. Tregders Formlære.

IV Cl. Langes Læsebog: Pag. 1—25; Pag. 103—108. Tregders Formlære indtil Orddannelselæren.

Hebraisk.

VII Cl. Genesis, Propheterne Joel og Habakuk, Psalm. 1—8. Et fuldstændigt Cursus i Grammatiken.

VI Cl. A. Genesis Cap. 13—39; Grammatiken efter Whittes Lærebog (med Undtagelse af Syntaren).

VI Cl. B. Genesis Cap. 1—8; Whittes Grammatik til § 76 (med Undtagelse af 6te og 7de Cap.).

Tydsf.

VI Cl. Af Hjorts Læsebog den poetiske Deel; Schillers Wallensteins Lager und die Piccolomini. Ugentlig 1 Stil og mundtlige Dvælseser fra Dansk til Tydsf. Meyers Grammatik.

V Cl. Hjorts Læsebog Pag. 412—421; 539—570. 1 Stil om Ugen og mundtlige Dvælseser fra Dansk til Tydsf. Meyers Grammatik.

- IV** Cl. Hjorts Læsebog Pag. 70—113. Ugentlige mundtlige og skriftlige Øvelser efter Jürs og Kungs Materialier. Meyers Grammatik fra Pag. 1—42.
- III** Cl. Hjorts Læsebog Pag. 21—63. Mundtlige Øvelser efter Jürs og Kungs Materialier fra Pag. 25—49. Meyers Grammatik fra Pag. 1—30.
- II** Cl. Riises Læsebog for Mellemklasserne Pag. 1—140, med Forbigaaelse af enkelte Stykker. Det Vigtigste af Formlæren efter Meyers Grammatik.
- I** Cl. Campos Robinson Pag. 135—216. Af Grammatikken Substantiver, Pronomina og Hjelpeverberne efter Meyer.

Fransk.

- VI** Cl. Til statarisk Læsning er benyttet Borrings Etud. litt. fra Pag. 335—441. Cursorisk er læst adskillige Stykker af Mérimée. Hele Grammatikken er repeteret; skriftlig eller mundtlig Stil een Gang ugentlig.
- V** Cl. Borrings Etud. litt. Pag. 1—62, 105—33, 252—62, 377—401. Hele Formlæren efter Sammes Grammatik og det Meste af Syntaren er læst. 1 Stil ugentlig efter Stiløvelserne.
- IV** Cl. Af Læsebogen for Mellemklasserne fra Pag. 116—69 og Pag. 226 til Slutningen. Hele Formlæren er læst. 1 Stil ugentlig.
- III** Cl. Af Læseb. for Mellemcl. fra Pag. 30—143 (med Undtagelse af Pag. 53—74); hele Formlæren i Grammatikken; dog ere af de uregelmæssige Verber kun de vigtigste læste. En Iet Stil ugentlig.
- II** Cl. Borrings Manuel Pag. 60 til Slutningen. Declina-

tioner, Rjónslæren, samt Rjóns- og Fjcertalsdannelsen er læst i Grammatiken og indovet i lette Exempler.

I Cl. Borrings Mannel fra Pag. 1—33.

Religion.

- VI Cl. Efter Fogtmanns Lærebog: forfra til § 59 og fra § 98—136. Hele Herslebs store Bibelhistorie; af det N. T. i Grundsproget er læst Brevet til Galaterne og Jacobi Brev.
- V Cl. Af samme Lærebog forfra til Pligterne imod os selv. Af Bibelhistorien er læst forfra til 3die Afdeeling 3.
- IV Cl. Af Balles Lærebog fra Cap. VI, B. til Slutningen. Af Bibelhistorien fra Cyrus til 3die Periode i det nye Test.'s Historie; af det sidste er læst Lucae Evangelium.
- III Cl. Balles Lærebog Cap. 3—6, B; i Herslebs store Bibelhistorie er læst forfra til 3die Afdeeling; af N. T. Marci Evangelium.
- II Cl. Balles Lærebog Cap. 1—3; hele Herslebs mindre Bibelhistorie, og endeel Psalmer. Enkelte Stykker af det gamle Testaments historiske Bøger ere læste paa Skolen.
- I Cl. Herslebs Bibelhistorie indtil Christi Parabler; Luthers lille Katechismus; Bibellæsning og Psalmer som i 2den Cl.

Mathematisk.

- VII Cl. Repetition af det hele arithmetiske Cursus. Plantrigonometrien efter Ramus Art. 5—fin. Repetition af Plangeometrien, Stereometrien og Trigonometrien.

Astronomi og mathematisk Geographi efter Slussen.
2 Timer ugentlig anvendte til skriftlige Dvælseser.

VI Cl. A. Ligninger af 1ste Grad med een og flere Ube-
kjendte. Quadratiske Ligninger. Rødder. Loga-
rithmer. Beregning af Renter og Annuiteter. Progress-
tioner. Geometrisk Construction. Stereometri og Plan-
trigonometri Cap. I efter Ramus. 1 Time ugentlig
anvendt til skriftlige Dvælseser.

VI Cl. B. Ligninger af 1ste Grad med een og flere Ube-
kjendte. Quadratiske Ligninger. Rødder og Loga-
rithmer. Cirkelens Beregning. Geometrisk Construc-
tion. 1ste Halvdeel af Stereometrien efter Ramus. 1
Time ugentlig anvendt til skriftlige Dvælseser.

V Cl. Fallesens Arithmetik Cap. I—VI. samt Cap. XII §
102 og 103. Doppermanns Geometri fra § 5 i 1ste
Bog til 2den Bog med Forbigaaelse af enkelte Artikler.
1 Time ugentlig til skriftlige Dvælseser.

IV Cl. Fallesens Arithmetik Cap. I—VI. samt Cap. XII § 102
og 103. Doppermanns Geometri 1ste Bog 1—96. 1
Time ugentlig anvendt til skriftlige Dvælseser.

III Cl. Fallesens Arithmetik forfra til Art 43. I 2 Timer
ugentlig Bogstavregning og almindelig Regning.

II og I Cl. Almindelig Regning.

Naturlære.

VII Cl. Ørstedes Naturlærens mekaniske Deel § 196—351.
Silfverbergs kemiske Physik: Galvanisme og Elektro-
magnetisme. Repetition af det hele Cursus.

VI Cl. Belgebevægelsen efter Ørsted. Barmelæren, Mag-
netismen og Electriciteten efter Silfverberg.

Naturhistorie.

- VI Cl.** Hele Zoologien efter Bramsens og Drejers Lærebog. Flere Capitler af Physiologien ere fuldstændigen gennemgaaede, deels cursorisk, deels ved dicterede Paragrapher.
- V Cl.** Af Zoologien er repeteret Beenddyrene. Efter Petits Lærebog er læst Botanikens almindelige Deel. Plante-terminologien og det linnæiske System er indøvet paa Excursioner.
- IV Cl.** Efter Bramsen og Drejer: Leddebyr og Bloddyr.
- III Cl.** Efter Bramsen og Drejer: Indledningen, Mennekket, Pattedyrene, Fuglene og Krybdyrene.
- II Cl.** Kroyers naturhistoriske Lærebog, heelt gjennemlæst og repeteret.
- I Cl.** Stroms naturhistoriske Lærebog: Pattedyr og Fugle.

Historie.

- VII Cl.** Et fuldstændigt Cursus i Verdenshistorien.
- VI Cl.** Danmark (efter Allen), Norge, Sverrig, Rusland, Preussen, Polen, Ungarn, Tyrkiet, det græske Keiserdomme og de asiatiske Stater.
- V Cl.** Folkvandringen og Monotheismens Begrundelse (efter Weber), det græske Keiserdomme, Frankrig, England, Spanien og Portugal.
- IV Cl.** Den gamle Historie efter Weber.
- III Cl.** Allens Lærebog i Danmarks Historie fra Calmarunionen til Bogens Slutning.
- II Cl.** Kosods fragmentariske Historie fra Carl I i England til Bogens Slutning, samt Allens Lærebog i Danmarks Historie fra Begyndelsen til Calmarunionen.

- I Cl. Kosfods fragmentariske Historie fra Begyndelsen til Religionskrigene i England.

Geographi.

- VI Cl. Den sidste Halvdeel af Geographien (fra Østerrig i Velschows Lærebog). Classens ældre Afdeling har tillige repeteret den første Halvdeel.
- V Cl. Den almindelige Indledning til Geographien og den specielle til Europa, Danmark, Norge, Sverrig, Rusland, Preussien, Tydskland, Nederlandene og Belgien.
- IV Cl. Asien, Africa, America, Australien efter Velschows Lærebog.
- III Cl. Velschows Geographie fra det brittiske Rige til Asien.
- II Cl. Velschows Geographie fra Europa til det brittiske Rige.
- I Cl. Jørgensen's mindre Lærebog i Geographien.

I det nye Skoleaar er bestemt at bruge følgende Bøger i de forskjellige Classer.

- VII Cl. I Latin og Græsk forskjellige Afsnit af Cicero, Livius, Sueton, Tacitus, Seneca, Dvinetilian, Horats, Virgil; Xenophon, Platon, Thukydidēs, de græske Talere, Tragikere, Aristophanes, Homer, Herodot, Alt efter nærmere Bestemmelse. Tregders Litteraturhistorie, Bojesens græske og romerske Antiquiteter, Madvig's latinske Grammatik og græske Syntax, Langes Formlære, Oluffens Astronomi (leveres fra Skolen), Ramus's Trigonometri, Ørsted Naturlærens mekaniske Deel, Sillverberg's kemisk Physik, Fallesens Mathematik, Ursin's

Geometri, Webers Verdenshistorie, Kosfods Udtog af Historien, Allens Danmarks Historie, Thortsens Litteraturhistorie, samt for dem, der læse Hebraisk, en hebraisk Bibel og Whittes Grammatik.

VI Cl. Ciceros Breve (Süpfles Udg.); hans Taler, et af hans philosophiske Skrifter efter nærmere Bestemmelse; Livius, *) Virgils Æneide, Horats, Herodot, Odysseen, Xenophons Memorabilia, Platons Dialoger (Wiehes Udg.), om muligt Noget af de græske Talere efter nærmere Bestemmelse; Madvigs latinske Grammatik og græske Syntax, Tregders græske Grammatik, Sammes Litteraturhistorie, Bojesens græske og romerske Antiquiteter, et græsk N. Test.; Thortsens Litteraturhistorie; Borrings Etudes littéraires (4de Udg.), Sammes Stilovøvelser (4de Udg.) og Grammatik (6te Udg.); Hjorts tydske Læsebog (poetisk Deel), Meyers tydske Grammatik; Herslebs større Bibelhistorie; Fallesens Mathematik, Doppermanns Geometri; Webers Verdenshistorie, Kosfods Udtog af Verdenshistorien, Allens Danmarks Historie; Munthes Geographi ved Velschow, Königsfeldts gamle Geographi, et Atlas; Bramsens og Dreyers Lærebog i Zoologi og Botanik, Petits Botanik; Silfverbergs og Orstedts Lærebøger i Naturlæren, for det ældre Parti; Genesis og Whittes Grammatik for dem, som allerede have begyndt paa Hebraisk.

*) Man anbefaler Disciplene Kieperths Atlas der alten Welt (9 K.), Alschefskis Textaftryk af Livius, Drellis Haandudgave af Horats, Kühners Textaftryk af Xenophons Memorabilia, Bekkers Herodot, og adderer i det Hele med de smaa Lauchnigerudgaver som skadelige for Dinene, hvor Udgaver med større Tryk kunne have.

- V** Cl. Ciceros Breve (Süpfles Udg.), hans Taler (Madvig's Udg.), Livius 1ste Pentade, Feldbausachs Crestomathi af Ovids Metamorphoser, Madvig's latinske Grammatik, Bojesens romerske Antiquiteter, Xenophons Anabasis, Tregders græske Grammatik; Borrings Etudes litteraires (Ade Udg.), Sammes Stiløvelser (Ade Udg.) og Grammatik (6te Udg.); Hjorts tydske Læsebog, prosaisk. Deel (2den Udg.), Meyers tydske Grammatik; Herslebs større Bibelhistorie, et dansk N. Test.; Fallesens Mathematik, Doppermanns Geometri; Bransens og Drejers Lærebog i Zoologi og Botanik, Petits Botanik; Webers Verdenshistorie, Kosfods Udtog af Historien, Allens Danmarks Historie; Munthes Geographi ved Velschow, Königfeldts gamle Geographi, et Atlas.
- IV** Cl. Julius Cæsars Gallerkrig (Whittes Udg.), Ciceros Taler (Madvig's Udg.), Madvig's latinske Grammatik; Langes græske Læsebog (sidste Udg.), Tregders græske Grammatik; Borrings franske Læsebog for Mellemklasser (5te Udg.), Sammes Stiløvelser (Ade Udg.) og Grammatik (6te Udg.); Hjorts tydske Læsebog, prosaisk Deel (2den Udg.), Meyers tydske Grammatik, Kungs og Jürs Materialier; Balles Lærebog, Herslebs større Bibelhistorie, et dansk N. Test.; Flors danske Læsebog, Bojesens danske Grammatik; Steens Indledning til Mathematiken, Doppermanns Geometri, Bergs Opgaver, Ursins Regnebog; Bransens og Drejers Lærebog i Zoologi og Botanik; Webers Verdenshistorie; Munthes Geographi ved Velschow, Königfeldts gamle Geographi, et Atlas.
- III** Cl. Bergs og Möllers latinske Læsebog, Madvig's latinske Grammatik; Borrings franske Læsebog for Mel-

lemcladser (5te Udg.), og Grammatik (6te Udg.); Hjorts tydske Læsebog, profaisk Deel (2den Udg.), Meyers tydske Grammatik, Rung's og Jürs Materialier; Valles Lærebog, Herølebs større Bibelhistorie, et dansk N. Test.; Flor's danske Læsebog, Bojesens danske Grammatik; Fallesens Mathematik, Ursins Regnebog, Bergs Opgaver; Bramsens og Drejers Lærebog i Zoologi og Botanik; Allens Danmarks Historie; Munthes Geographi ved Velschow, et Atlas.

II Cl. Berrings Manuel (6te Udg.) og Grammatik (6te Udg.); Riises større tydske Læsebog, Meyers tydske Grammatik; Valles Lærebog, Herølebs mindre Bibelhistorie, en Bibel, en Psalmebog; Mollbechs danske Læsebog, Bojesens danske Grammatik; Ursins Regnebog; Bramsens og Drejers Lærebog i Zoologi og Botanik; Rosfods fragmentariske Historie, Allens Danmarks Historie; Munthes Geographie ved Velschow, et Atlas.

I Cl. Campes tydske Robinson, Meyers tydske Grammatik; Herølebs mindre Bibelhistorie, Luthers Cathedismus, en Bibel, en Psalmebog; Mollbechs Læsebog, Bojesens danske Grammatik; Ursins Regnebog; Kroyers naturhistoriske Læsebog (4de Udg.); Rosfods fragmentariske Historie; Ingerslevs lille Geographi, et Atlas.

Skolens Fester og Høitideligheder.

Den aarlige Translocalation ved Skoleaarets Begyndelse var ansat til den 3die Sept., men da efter en senere Bestemmelse den skriftlige Deel af Afgangseramen tog sin Begyndelse samme Dag, maatte denne Høitidelighed bortfalde;

istedetfor den traadte paa en Maade den offentlige Proclamation af Ufgangseramens Udfald, hvorom ovenfor er berettet. Fester af privat Natur have været det aarlige Skolebal den 5te Nov.; en fælleds Kanetour til Fredensborg, og en Skovtour til Eremitagen den 22de Juni, Alt paa samme Maade og i samme Mand som sædvanligt.

Schema over den offentlige Examen i Frederiksborg lærde Skole i Aaret 1850.

Onsdagen den 24 Juli.

- Nr. 8. VI og V Cl. Lat. Stil, IV—I Cl. Dansk Stil.
 Ko. La. Bø. Lo. Lev.
 „ 12. III—I Cl. Regning. La. R. Kn.
 „ 3. VI—V Cl. Dansk Stil, IV Cl. Lat. Stil. Ko. Lev. D.
 „ 5. III Cl. Lat. Stil. Bø.

Torsdagen den 25 Juli.

- Nr. 8. II og I Cl. Dansk og Tydsk. Lev. Bø. F.
 „ 12. III—I Cl. Religion. Bø. Ko. Lo.
 „ 5. VI Cl. Latin. D. Lev. F.
 „ 8. VI, V, IV Cl. math. Dpgaver. La. R. Ko.
 „ 3. V, IV og III Cl. Math. La. R. Kn.

Fredagen den 26 Juli.

- Nr. 8. VI Cl. Rel. Bø. La. F.
 „ 12. III og IV Cl. Latin. R. D. F.
 „ 5. V Cl. Hist. og Geogr. Ko. D. R.
 „ 8. III Cl. Hist. Geogr. Tydsk. Lo. Ko. Lev.

- Nr. 12. IV og V Cl. Tydsk. Lø. Vo. Lev.
 „ 5. III—I Cl. Naturhist. Kn. Lø. La.

Løverdagen den 27 Juli.

- Nr. 8. VI Cl. Græsk. D. Lev. F.
 „ 12. IV og III Cl. Fransk. Vo. Lø. Kø.
 „ 5. V Cl. Latin. D. Lev. F.
 „ 8. VI Cl. Math. og Physik. La. R. Kn.
 „ 5. II og I Cl. Fransk. Lø. Kn. Vo.

Mandagen den 29 Juli.

- Nr. 8. IV og V Cl. Hel. Vo. La. Kn.
 „ 12. VI og V Cl. Fransk. Vo. Lev. F.
 „ 5. VI Cl. Hist. Geogr. Kø. D. R.
 „ 8. IV Cl. Græsk, Hist. Geogr. R. D. Kø. F.
 „ 12. I og II Cl. Hist. og Geogr. Lø. Kø. Lev.
 „ 5. V og IV Cl. Naturhist. Kn. Lø. La.

Tirsdagen den 30 Juli.

- Nr. 8. V Cl. Græsk. R. D. F.
 „ 12. VI Cl. Hebr. Kø. D. Kn.
 „ 8. VI Cl. Naturhist. Tydsk. Kn. Lø. La.

Tiden til Afgangseramen er endnu ikke bestemt, men vil i sin Tid paa anden Maade blive bragt til Publicums Kundskab.

Onsdagen den 31te Juli til en Tid, som nærmere vil blive bestemt, bekendtgjøres Examens Udsald for Disciplene. Mandagen den 2den September holdes Proven over de nyanmeldte Disciple. Tirsdagen den 3die September tager Underviisningen for det nye Skoleaar sin Begyndelse.

Disciplenes Fædre og Børger, samt andre Skolens
Belyndere indbydes herved til at bære den mundtlige Deel
af Hovedexamen og Afgangsexamen, samt Proclamationen
efter Afgangsexamen med deres Nærværelse.

Frederiksborg den 1 Juli 1850.

H. M. Flemmer.

Indbydelseskrift

til

den offentlige

Afgangsexamen og Hovedexamen

i

Frederiksborg lærde Skole

i Juli 1851.

Skolefterretninger for Skoleåret 1850—1851 af Dr. H. M.
Flemmer, Professor og Skolens Rector.

Kjøbenhavn.

Print hos J. G. Scharling.

Afgangsexamen.

Afgangsexamen for 1850 ved Frederiksborg lærde Skole holdtes fra den 2den til den 4de September samt fra den 27de til den 30te Sept. incl., saaledes at de skriftlige Prøver udarbejdedes i de 3 første Dage og den mundtlige Prøve foretoges i de 4 sidste Dage i Overværelse af den fungerende Underviisningsinspector, Prof. Dr. Fr. Lange, saaledes at der ikke examineredes paa den i disse mellemliggende Søndag den 28de Sept. De skriftlige Opgaver, som sendes under Forsegling fra Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet, vare følgende:

Lydsf Stil.

Pompeji sætter Enhver i Forundring ved sin Sneverhed og Lidenhed. Gaderne ere smalle, omendstændt lige, og paa Siden forsynede med flade Stene (Schrittplatte). Husene ere smaae og uden Vinduer, og Bærelserne faae kun deres Lys igjennem Dorene, som gaae ud til Gaardsrummet og de aabne Gallerier. Selv offentlige Bygninger, som Banken (Bank) ved Porten og Templet, ligesom ogsaa en Villa i Nærheden af Byen, see snarere ud som Modeller og Duffestabe (Puppenschränk) end som Bygninger. Men Bærelser, Gange og Gallerier ere alle malede paa det livligste (heiter); enhver Væg har i Midten et omhyggeligt udført Maleri, som nu for det meste er brækket ud, og om alle Kanter og Guder (Kant-

(Ende) løbe lette og smagfulde Arabesker, hvoraf hist og her udvikle sig nydelige Borne- og Nymphefigurer, medens paa andre Steder tamme og vilde Dyr trænge sig frem af mægtige Blomsterguirlander. Og saaledes tyder det nu saa øde Udseende af denne mærkværdige lille By, der først er bleven bedækket af en Regn af Stene og Aske, siden plyndret af de Udgravende, endnu stedse hen paa en Glæde over Kunst og over Billeder hos et heelt Folk, som i vore Dage selv den ivrigste Kunststjerke hverken har noget Begreb om eller nogen Trang (Bedürfnis) til.

Udarbeidelse i Modersmaalet.

Den sande Beseftenhed og den falske Beseftenhed.

Latinisk Stil.

Man hører ofte spotte med Efterlignere og Efterligning, og navnlig finde de, som gjerne ville gjælde for gode Hoveder, sædvanlig meget Behag i at eftervise det unyttige og uværdige i Efterligningen, om end undertiden med større Kløgt end Sandhed. Hvad vilde der, sige de for Exempel, være blevet af paa hine Tider, der vare uden Forbilleder, hvis Menneskene havde troet ikke at burde gjøre eller tænke Andet, end hvad de havde lært af Andre? Eller hvorledes vilde Verden nu see ud (sacies), hvis Enhver havde troet, at han ikke turde gjøre andet og mere end den, som han efterlignede? Vi vilde i Poesien ikke været komne ud over Livius Andronicus; i den historiske Kunst ikke ud over Pontificernes Annaaler; vi vilde endnu den Dag i Dag seile paa Sommerflaader (ratis). Thi den, der efterligner, følger; og den, der følger en Anden, om ham er det jo indlysende, at han ikke kan komme foran ham. Alt dette kunne vi nu gjerne indromme, og dog bliver det ikke desto mindre en Sandhed, at det for en stor Deel er igjennem Efterligning, at Menneskelivet udvikler sig til stedse større Fuldkommenhed. Thi vi maae vel huske paa, at der er to

Arter af Efterligning, een slet, en anden god, og at den første af disse bliver staaende træg indenfor de af Forbilledet betegnede Grændser, medens den anden derimod kun benytter det den opstillede Monster som et Hjælpe middel til at udføre Mandens nye og eiendommelige Ideer (consilium).

Latinsk Beretning.

Quum deditioe facta Persea regem P. Acmillus consul in tabernaculum introduct jussisset, prima percunctatio fuit, qua subactus injuria contra populum Romanum bellum tam infesto animo suscepisset, quo se regnumque suum ad ultimum discrimen adduceret? Quum, responsum expectantibus cunctis, terram intuens, diu tacitus sleret, rursus consul: Si juvenis regnum accepisses, minus equidem mirarer, ignorasse te, quam gravis aut amicus, aut inimicus esset populus Romanus: nunc vero, quum et bello patris tui, quod nobiscum gessit, interfuisses, et pacis postea, quam cum summa fide adversus eum coluimus, meminisses, quod consilium, quorum et vim in bello, et fidem in pace expertus esses, cum iis tibi bellum esse, quam pacem, malle? Nec interrogatus, nec accusatus quum responderet; Utcunque tamen hæc, sive errore humano, seu casu, seu necessitate inciderunt, bonum animum habe: multorum regum et populorum casibus cognita populi Romani clementia non modo spem tibi, sed prope certam fiduciam salutis, præbet. Hæc græco sermone Perseo: Latine deinde suis, Exemplum insigne cernitis, inquit, mutationis rerum humanarum. Vobis hoc præcipue dico, juvenes. Ideo in secundis rebus nihil in quemquam superbe ac violenter consulere decet, nec præsentem credere fortunæ; quin, quid vesper ferat, incertum sit. Is demum vir erit, cujus animum neque prospera statu suo esseret, nec adversa infringeret.

Geometrisk Opgave.

I hvilke Tilfælde er en Triangel bestemt ved en given Vinkel og to givne Sider? Hvorledes eftervises Planegeometriens Sætninger herom ved Triangelens trigonometriske Oplosning?

Arithmetisk Opgave.

At opløse enhver af de to Ligninger

$$x - \sqrt{27 - x^2} = 2, \quad x + \sqrt{27 - x^2} = 2,$$

og prøve Oplosningernes Rigtighed ved de fundne Rødders Indsættelse i de samme Ligninger.

Til Afgangseramens sidste Deel indstillede sig de 3 Disciple, som Maret isorveien havde underkastet sig dens første Deel, nemlig:

Anton Neergaard,

Johan Lorenz Lassen og

Dve Sehestedt-Zuul;

til dens første Deel de 7 nylig i 7de Cl. opslottede Disciple:

Peder Andreas Jørgensen,

Dve Ludvig Møller,

Jacob Larsen,

Otto Peter Erasmus Møller,

Søren Lemvigh Brøndum,

Hans Schack Rudolph Knuth og

Peter Frederik Nicolai van Wylich.

Resultatet sees af efterstaaende Schema, der for de 3 Ældres Bedkommende tillige indeholder de dem ved Afgangseramens første Deel i 1849 tilkjendte Charakterer.

Examinanderne.	Afgangseramens første Deel.					Afgangseramens anden Deel										Govedcharakter.	Gebrafft.
	Tryk.	Frank.	Religion.	Geographi.	Naturhistorie.	Danf.	Latinn. mundtlig.	Latinn. fæstlig.	Grækf.	Historie.	Mattematif.	Geometri.	Naturalære.				
A. Veergaard ..	Ug.	Ug.	Ug.	Mg.	Ug.	Mg.	Ug.	Mg.	Ug.	Mg.	Ug.	Ug.	Ug.	} Første Charakter med Udmærkelse Nr. 1. Første Charakter Nr. 2. Anden Charakter Nr. 3.	Mg.		
J. Lassen	Mg.	Mg.	Ug.	Mg.	Ug.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Ug.				
O. Sehestedt-Juul	Mg.	G.	G.	Mg.	Mg.	G.	Æg.	Æg.	G.	Æg.	G.	G.	G.				
P. A. Ingerslev.	Ug.	Ug.	Ug.	Ug.	Ug.												
O. L. Møller ..	Ug.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.												
J. Larsen	Mg.	G.	G.	Ug.	Mg.												
O. P. E. Møller	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	G.												
S. L. Brøndum .	G.	Mg.	Mg.	G.	Mg.												
S. S. A. Knuth.	Mg.	G.	Mg.	Mg.	Mg.												
P. S. van Wylich	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.												

Samme Dag, som Examen endtes, bekiendtgjorde Rector Udfaldet i en Forsamling af Lærere og Disciple, disses Forældre, og hvem der ellers havde beæret os med deres Nærværelse, omtrent med følgende Ord:

„Resultatet af den nylig afsluttede Afgangsexamen har været tilfredsstillende. Af de 75 Charakterer, der i Alt ere faldne, have været 19 Ug. 40 Mg. 13 G. og 3 Tg. Paa de enkelte Fag have disse Charakterer været fordeelte saaledes: Tydsk 3 Ug. 6 Mg. 1 G.; Fransk 2 Ug. 5 Mg. 3 G.; Religion 3 Ug. 5 Mg. 2 G.; Geographi 2 Ug. 7 Mg. 1 G.; Naturhistorie 3 Ug. 6 Mg. 1 G.; Danst 2 Mg. 1 G.; Latin mundtlig 1 Ug. 1 Mg. 1 Tg.; Latin skriftlig 2 Mg. 1 Tg.; Græsk 1 Ug. 1 Mg. 1 G.; Historie 2 Mg. 1 Tg.; Arithmetik 1 Ug. 1 Mg. 1 G.; Geometri 1 Ug. 1 Mg. 1 G.; Naturlære 2 Ug. 1 G. Paa Examinanderne have Charaktererne været fordeelte saaledes: Neergaard 9 Ug. 4 Mg. samt 1 Mg. for Hebraisk, Læsen 3 Ug. 10 Mg.; Sehestedt-Juul 3 Mg. 7 G. 3 Tg.; Jørgensen 5 Ug.; P. Møller 1 Ug. 4 Mg.; Larsen 1 Ug. 2 Mg. 2 G.; D. Møller 4 Mg. 1 G.; Brøndum 3 Mg. 2 G.; Knuth 4 Mg. 1 G.; van Wylid 5 Mg.; med Hovedcharakterer Neergaard Første Charakter med Udmærkelse, Læsen Første Charakter, Sehestedt-Juul Anden Charakter; de 7 sidste med gode Udsigter ad Aare.

Til Første Charakter kræves 7 Mg. og 6 G. Naar altsaa Læsen har erholdt denne Charakter med 3 Ug. og 10 Mg. er dette tilvisse et meget hæderligt Resultat. Du, Anton Neergaard! slutter Dig paa en værdig Maade til de 2 sidste af Skolens Dimittenter, som have vundet offentlig Udmærkelse ved deres Dimission, nuværende Custusminister Madvig og vor desværre for tidligt bortkaldte F. J. Jørgensen. Vi ønske Dig til Lykke med den vel erhvervede Hæder. Ved at

slutte Dig til saadanne Forbilleder har Du gjort Dig selv og Skolen megen Ære, og os og Dine Forældre og Venner megen Glæde.

Jeg proclamerer da som Studenter efter fuldstændig bestaaet Afgangseramen:

Anton Neergaard,
Johan Lorenz Lassen,
Ove Sehestedt-Juul.

De gaae nu over fra Skolelivets Tvang til den academiske Frihed. Deres nye Stilling skænker Dem nye Rettigheder, men — til Rettighederne knytte sig Pligter. De vide, hvilke disse ere: De ville opfylde dem samvittighedsfuldt! Tidens Krav lader sig ikke afvise: det lyder høiest og stærkest til dem, som ere kaldede til en aandelig Virksomhed. Der skal arbejdes og stræbes og kæmpes, kæmpes en alvorlig Kamp — thi der gaaer en alvorfuld Grundtone gjennem Livet — kæmpes for at det Sande og Rette og Gode kan feire og Vognens Nige nedbrydes og adspiltes. Men i denne Kamp kan kun den bestaae, der har anvendt sin Ungdomstid vel, der ved samvittighedsfuld Pligtopfyldelse har erhvervet sig den moralske Kraft, den Villiesfasthed, som aldrig forsager. Den der saaledes anvender Ungdommens Tareaar, han vil kunne bestaae med Ære i Kampen, naar han skal tiltræde sin Vandring gjennem Livet; og naar Dødens og Livets Herre kalder ham herfra, efterlader han sig et hæderligt og velsignet Minde. Men hvis der feig og svag later Armene synke og vender Sandheden Ryggen, han gaaer til Grunde, og det Bedste for ham er, om hans Minde maatte forsvinde sporløst. Thi efterlader han sig Minder, da ville de hverken være hæderlige eller gladelige. Til dissees Tal stole vi paa, at De ikke ville høre.

Gud velsigne og bevare Land og Rige, Konge og Overighed i denne svære, alvorfulde Tid! Han velsigne hver Mand, høi eller lav, i sin ærlige og lovlige Stræben! Han holde sin Haand over denne Skole og lægge sin Velsignelse til vor Gjerning: kun da kan den lykkes.“

Underviisningen. Lærerne.

I Lærerpersonalet har i dette Skoleaar ingen Forandring fundet Sted. Heller ikke har der i Lektionstabellen og Fagfordelingen fundet andre væsentlige Forandringer Sted, end de, som ere en ligefrem Følge af Cultusministeriets Bekjendtgørelse af 13 Mai 1850 (sef. forrige Aars Program p. 4), at nemlig Underviisningen i Fransk i 1ste Cl. samt i Hebraisk og Physik i 6te Classes nederste Afdeling er bortfalden, hvorefter Lektionstabellen og Fagfordelingen under 22 August 1850 sanctioneredes af Ministeriet saaledes som følger:

Lektionstabel.

	VII Cl.	VI Cl.	V Cl.	IV Cl.	III Cl.	II Cl.	I Cl.	Summa ugentlige Timer
Dansf.	3	2	2	2	4	6	6	25
Tydsf.	"	2	2	2	2	6	6	20
Fransf.	"	2	3	2	2	4	"	13
Latin	10	9	10	10	10	"	"	49
Græsk.	6	5	5	5	"	"	"	21
Religion	"	2	2	2	2	3	3	14
Historie	3	3	3	3	3	3	4	22
Geographi	"	1	1	1	1	1	3	8
Mathematik. . .	5	8	4	4	4	4	4	33
Naturlære	3	2	"	"	"	"	"	5
Naturhistorie . .	"	1	2	2	3	3	3	14
Skrivning	"	"	"	1	3	4	5	13
Gymnastik. . . .	2		2			2		6
Hebraisk	2	2	"	"	"	"	"	4
Sang.	—	—	—	—	—	—	—	4
Ugentlige Timer	34	37	36	36	36	36	36	251

I Mathematik er VI Cl. deelt i 2 Afdelinger, hver med 4 Timer. I Naturlære og Hebraisk har kun øverste Afdeling i VI Cl. Underviisning. Ved Sangunderviisningen, hvor VII Cl. er dispenseret, men i Dvrigt Klasseinddelingen ikke kan iagttages, har hver Deeltagende 1 Time.

Fagfordeling.

Rector Latin og Græsk i VII Cl. . . .	16	Timer	ugentligt.
Overlærer Oftermann Latin i VI og V, Græsk i VI Cl.	24	—	—
Adjunkt Lowsen Tydsk i VI—III, Hist. og Geogr. i III—I Cl.	23	—	—
— Rønigsfeldt Hebr. i VII og VI, Hist. i VII—V, Geogr. i VI og V, Skrivning IV—I	28	—	—
— Børre Religion i VI—V, Dansk i VII—V, Fransk i VI—III	30	—	—
— Langhoff Math. og Regning i VII—I, Naturlære i VII og VI	38	—	—
— Reinhard Latin i IV og III, Græsk i V og IV, Hist. og Geogr. i IV	34	—	—
— Lewinsen Dansk og Tydsk i II og I	24	—	—
— Knæckenborg Naturhist. i VI—I, Dansk i IV og III, Fransk i II	24	—	—
— Børre som Gymnasistlærer	6	—	—
Skolelærer Erslev som Syngelærer	4	—	—

Ertragsodtgjørelse er tilstaaet de Herrer Rønigsfeldt, Børre, Langhoff og Reinhard for hvad de læse over 24 Timer.

Overlærer Oftermanns Fag besørge des under hans Fraværelse ved Rigsdagen fra den 3 Oct. 1850 til den 28 Martz 1851 af Philol. Cand. B. A. Bloch.

Disciplene.

Disciplenes Antal var ved Slutningen af forrige Skoleaar 52. Af disse afgik, som ovenfor nævnt, 3 til Universitetet og 1 udmældtes lige for Hovedexamen. 14 nye Disciple optoges. I Aarets Løb udmældtes 7 Disciple, af hvilke den ene gik over til Roeskilde Cathedralskole, de andre forlode Studieringerne. Frequentisen har den største Deel af Skoleaaret været 56 og er for Tiden 54. Skolen har havt den Sorg ved Døden at miste en af sine flinkeste Disciple, Hans Mario Jørgen Hertel, som efter sidste Hovedexamen var opflottet i 3die Cl. Kort efter Sommerferien blev han syg og maatte tage hjem til sine Forældre; det viste sig snart, at Sygdommen grundede sig paa en indre organisk Feil og kun kunde ende ved Døden, der paafulgte efter lange Lidelser den 3 Mai 1851. Han var et saare elskeligt Barn, og Efterretningen om hans Død vakte almindelig Sorg hos Lærere og Disciple.

En Liste over Disciplene i den Orden, hvori de efter den sidste Maanedscensur sidde i Classerne, tilføies med Forældrenes Navne og Stilling i Parenthes.

VII Klasse.

- 1) Peder Andreas Jørgensen (Pastor Jørgensen i Kongsted).
- 2) Ove Ludvig Møller (Stedfader Billedhugger Zahm i Frederiksborg).
- 3) Jacob Larsen (Sadelmager Larsen i Hillerød).
- 4) Otto Peter Erasmus Møller (Broder til Nr. 2).

- 5) Søren Fembøgh Brøndum (afdøde Birkedommer Brøndum i Hjørlande).
- 6) Hans Schack Rudolph Knuth (Amtmand, Kammerherre Grev Knuth i Frederiksborg).
- 7) Peter Frederik Nicolai van Wyllich (Pastor van Wyllich i Greve).

VI Klasse.

- 1) Michael Frederik Liebenberg Bengon (Justitsraad Amtsforvalter Bengon i Frederiksborg).
- 2) Nicolai Keimer Romb (Glarmester Romb i Hillerød).
- 3) Jens Theodor Kragh (afdøde Kromand Kragh i Bagsværd).
- 4) Jørgen Christian Fenger Dirik (afdøde Provst Dirik i Tilstøb).
- 5) Paul Sophus Wilhelm Heegaard (Landvæsenscommissair Heegaard i Slangerup).
- 6) Søren Christian Emil Hald (Kjebmand Hald i Frederikshund).
- 7) August Wilhelm Staffeldt (Kammerjunker Staffeldt i Herlev).

V Klasse.

- 1) Peter Nicolai Schack Johansen (Pastor Johansen i Helsingør).
- 2) Thomas Emil Lund (Provst Lund i Tjæreby).
- 3) Joachim Sigismund Ditlev Knuth (Broder til Nr. 6 i VII Cl.)
- 4) Diderich August Raaschou (Provst Raaschou i Soborg).
- 5) Henrik Steffens Helms (Pastor Helms i Esbønderup).
- 6) Søren Peter Wilhelm Albrethsen (Møller Albrethsen i Vibe Mølle).

- 7) Jens Paulsen Jørgensen (Gaardeier Jørgen Christensen i Nøddebo).
- 8) Peder Nielsen (afdøde Gaardeier Niels Pedersen i Forsinge ved Kallundborg).

IV Klasse.

- 1) Eduard Alfred Berner (afdøde Generalconsul Berner i Tunis).
- 2) August Carl Christian Clausen (forrige Assessor Clausen paa Trø).
- 3) Carl Ernst Alexander Fensmark (Kammerherre, Adjutant hos Kongen, Oberst v. Fensmark i Farum).
- 4) Alexander Niels Lorenzen Hansen (Garver Hansen i Hillerød).
- 5) William Abildgaard Nielsen (Regimentsdyrlæge Nielsen i Frederiksborg).
- 6) Laurits Eiler Gummerfen (Kobbersmedemester Gummerfen i Hillerød).
- 7) Carl Christian Holst (Toldcontrolleur Holst paa Frederiksværk).
- 8) Johan Henrik Gottfred Eschricht (Overlæge Eschricht ved 2det Jægercorps).
- 9) Jens Julius Gottlob Herold (Bagermester Herold paa Frederiksværk).
- 10) Georg Christian Langhoff Lund (Overlæge Lund i Aalborg).

. III Klasse.

- 1) Henrik Carl Alexander Lassen (Proprietair, Cand. theol. Lassen paa Fredensborg).

- 2) Hans Christian Holdt (Skolelærer Holdt i Vandersløv ved Jagerspris).
- 3) Ole Frederik Emil Fensmark (Broder til Nr. 3 i IV Cl.)
- 4) Michael Clausen (Broder til Nr. 2 i IV Cl.)
- 5) Caspar Peter Spang (Farver Spang i Hillerød).
- 6) Ferdinand Hans Henrik Verche (Kammerherre Verche i Hillerød).
- 7) Ludvig Wilhelm Johansen (Broder til Nr. 1 i V Cl.)
- 8) Carl Baldemar Erslev (Skolelærer Erslev i Hillerød).
- 9) Johannes Andreas Bunde (practiserende Læge Bunde i Frederiksfund).
- 10) Johannes Balthasar Gebhard Obelig (Stovrider Obelig i Noddebo).

II Klasse.

- 1) Sigfred Diderich Swanberg Romb (Broder til Nr. 2 i VI Cl.)
- 2) Thomas Nicolai Topp Nielsen (Pastor Nielsen i Meelby).
- 3) Carl Julius Uldall (Overauditeur Uldall paa Sølyst).
- 4) Knud Arnt Larsen Brendstrup (Kjøbmand Brendstrup paa Frederiksværk).
- 5) Harald Andreas From Møller (Broder til Nr. 2 i VII Cl.)
- 6) Peter Martin Gunnarsen (Broder til Nr. 6 i IV Cl.)
- 7) Conrad Frederik Wilhelm Hildebrand (afdøde Bager Hildebrand i Frederiksborg).
- 8) Andreas Nicolai Nielsen (Broder til Nr. 5 i IV Cl.)
- 9) Rudolf Theodor Emil Albretshsen (Broder til Nr. 6 i V Cl.)

I Klasse.

- 1) Hans Peter Møller (Broder til Nr. 2 i VII Cl.)
- 2) Theodor Nicolai Brendstrup (Broder til Nr. 4 i II Cl.)
- 3) Hans Arng (Colonibestyrer Arng i Grønland).

Stipendier og Gratistpladser.

For i Aar er bevilget Stipendier til et Beløb af 295 Rbdr. i Alt, nemlig P. A. Ingerslev, J. Larsen og D. P. E. Møller hver en Portion paa 50 Rbdr.; D. E. Møller, N. N. Romb og J. Th. Kragh hver en Portion paa 35 Rbdr.; J. Chr. F. Olrik og H. M. J. Hertel hver en Portion paa 20 Rbdr., Alt at oplægge til Bedkommendes Afgang til Universitetet efter fuldstændig absolveret Afgangsexamen. Ved H. M. J. Hertels senere indtrufne Død falder hans Dplag anordningsmæssigt tilbage til Stipendiefondet. Fri Underviisning bevilgedes endvidere 11 Disciple, nemlig P. Fr. N. van Bylich, P. S. B. Heegaard, Th. E. Lund, A. N. E. Hansen, B. A. Nielsen, E. E. Gunnersen, M. Clausen, F. H. S. Verche, E. B. Erslev, J. B. G. Obelvig og A. Arng, sidstnævnte ved speciel Resolution strax fra sin Dptagelse i Skolen paa Grund af Faderens Embedestilling*). De 2 moltskifte Stipendier, paa 20 Rbdr. hvert halvaarligt, ere oppebaarne af P. A. Ingerslev og J. B. G. Obelvig. For Tiden have følgende Disciple Stipendieoplæg indestaaende i Skolekassen til følgende Beløb: P. A. Ingerslev 190 Rbdr., D. E. Møller 170 Rbdr., J. Larsen 155 Rbdr., D. P. E. Møller 70 Rbdr., N. N. Romb 110 Rbdr.,

*) Samme Begunstigelse tilstaaes anordningsmæssigt Sønnen af Forældre paa Island eller Færeerne.

J. Th. Kragh 110 Bdr., J. Chr. F. Drif 40 Bdr. og A. C. C. Clausen 40 Bdr., tilfammen 885 Bdr.

Bibliotheket. Samlinger.

Bibliotheket og de videnskabelige Samlinger vedblive stadig at modtage Forøgelse, deels ved Forsendelser fra Cultusministeriet, deels ved Indkjøb, saavel for den normerede Sum (385 Bdr. for Regnskabsaaret 1 April 1850—31 Martz 1851, foruden specielt bevilgede 29 Bdr. 64 Sk. til den zoologiske Samlings Forøgelse, og 300 Bdr. for indeværende Regnskabsaar), som for Disciplenes Bidrag til Morfskabsbibliotheket, der for dette Skoleaar har andraget 55 Bdr. Trykningen af et Realcatalog over Bibliotheket og de videnskabelige Samlinger er paabegyndt, og dette Catalog vil følge med næste Aars Program.

De i Skoleaaret gienneemgaaede Pensn. Lære- og Læseboeer.

Dansk.

VII Cl. Den danske Litteraturhistorie er gienneemgaaet efter Thortsens Haandbog, hvorhos Bærker af den ældre og nyere Litteratur ere forelæste paa Skolen. Nordisk Mythologi efter Prof. Winther. Dveller i mundtligt Foredrag ere jevnlig opstillede; de skriftlige Udarbejdelser, hvortil Disciplene i Regelen ingen Beiledning have erholdt, hvorimod undertiden en af Læreren affattet Besvarelse er forelæst ved Stilens Gienneemgaaelse, have næsten stedse været af almindeligt Indheld; omtrent 3 skriftlige Arbejder om Maanedeu, af hvilke enkelte ere skrevne paa Skolen.

- VI Cl.** Efter Thortsens Litteraturhistorie er læst forfra indtil Holberg. 3 Gjennemsnit er ugentlig skreven 1 Stil af historisk, religiøs eller almindeligt Indhold; hver Maaned er 1 Stil skreven paa Skolen. Flere æsthetiske Værker ere læste og mundtlige Dvælses over selvvalgte Emner anstillede.
- V Cl.** 3 Regelen er ugentlig skreven 1 Stil, hiemme eller paa Skolen. Flere æsthetiske Værker ere læste med stadigt Hensyn til Diction og Foredrag.
- IV Cl.** Den ugentlige Stil er i Regelen skreven paa Skolen. Holsts prosaiske Læsebog er benyttet til Læseøvelser og Analyse.
- III Cl.** 3 Timer ere ugentlig anvendte til Stile. Bojesens Grammatik, navnlig Læren om Sætninger og Ordstilling, er læst og repeteret. Holsts prosaiske Læsebog er benyttet som i IV Cl.
- II Cl.** Molbechs Læsebog er benyttet til Dplæsning og Analyse; Bojesens Sproglære læst og repeteret med Undtagelse af sidste Afsnit. 3 Gange om Ugen skriftlige Dvælses, der skifteviis have bestaaet i Gjengivelse af en mundtlig Fortælling, Oversættelse fra Tydsk, og Dictat.
- I Cl.** Molbechs Læsebog er benyttet som i II Cl. Det Vigtigste af Formlæren meddeelt mundtligt og indøvet; enkelte Afsnit lærte efter Bojesens Sproglære. Skriftlige Dvælses 4 Gange om Ugen, hvoraf 3 Gange Dictat, 1 Gang Oversættelse fra Tydsk.

Latin.

- VII Cl.** Ciceros Taler for S. Roscius Amer., de 4 catilinæriske, for Milo, for Ligarius; de Officiis 1—3 Bog; hans Breve i Süpfles Udg. 1ste til 9de Brev samt 6te og 7de Afsnit; Livius 1ste, 2den, 31te og 32te Bog;

Virgils Æneide 1ste til 3die Bog; Horats's Oder 1ste og 2den Bog: Sammes Epp. og Ars poetica*). Fremdeles læstes cursorisk uden Forberedelse adskillige Afsnit af Quintilians Instit. orator. Forskjellige Punkter af Grammatiken efter Madvig ere behandlede, eftersom Læsningen eller de skriftlige Arbejder dertil gav Anledning; det Væsentligste af Litteraturhistorie og Antiquiteter er meddeelt efter Tregder og Bojesen. 2 Stile ugentligt, ogsaa af og til Stileovvelser paa Skolen.

VI Cl. Ciceros Disputt. Tusc. 1ste Bog; Livius 3die Bog; Horats's Oder 3die Bog. Af Bojesens Antiquiteter indtil Afsnittet om Statsforvaltningen; af Madvigs Grammatik Ordannelsestæren og flere Afsnit af Syntaren. Hveranden Uge 2 Stile, hveranden 3 Stile, af hvilke den ene blev skreven paa Skolen.

V Cl. Ciceros Taler for det Manil. Lovforslag og for Dejotarus; Livius 2den Bog; Ovids Metamorphoser, de 6 første Stykker i Feldbauschs Chrestomathi. Syntaren i Madvigs Grammatik. 3 Stile ugentlig, af hvilke den ene blev skrevet paa Skolen.

IV Cl. Cæsars Gallerkrig 1ste og 2den Bog; Ciceros 1ste Tale mod Catilina. Af Madvigs Grammatik Syntarens 1ste Afsnit; de vigtigste Regler i 2det Afsnit eftersete paa Skolen, naar Læsningen gav Anledning. 2 Stile ugentlig, den ene paa Skolen.

III Cl. Bergs og Mollers Læsebog p. 1—30 i Udvalg; af Cornelius Nepos Miltiades, Themistocles, Pelopidas. Af Madvigs Grammatik Formtæren indtil Ordannelsestæren. Skriftlige Ovelser et Par Gange ugentlig paa Skolen.

*) Adskilligt heraf var forhen læst, og blev nu blot repeteret. Samme Bemærkning gjælder ved Græsten om denne Klasse.

Græsk.

- VII** Cl. Homers *Odyssæe* 19de—22de Bog; Herodots 8de og 9de Bog; Xenophons *Memorabilia* 1ste og 2den Bog; Platons *Apologia Socratis* og *Crito*; Demosthenes's Tale om Kronen; Sophocles's *Philoctet*. Hovedpunkterne af Madvigs græske Syntax ere gjenmemgaaede, efterfom Læsningen dertil gav Anledning; ligeledes Pitteraturhistorien efter Tregder; Antiquiteterne forsaavidt de læste Steder dertil gav Anledning.
- VI** Cl. Xenophons *Memorabilia* 2den Bog; Herodots 9de Bog; Homers *Odyssæe*, 5te og 6te Bog. Enfelte Afsnit af Madvigs græske Ordseimingslære, hvilken Bog desuden jævnlig er benyttet under Læsningen.
- V** Cl. Xenophons *Anabasis* 1ste og 2den Bog. Tregders Formlære indtil Ordtdannelselæren. Hovedreglerne af Syntaren meddeelte under Læsningen.
- IV** Cl. Langes Læsebog p. 1—25; p. 63—73; p. 76—84. Tregders Formlære indtil Ordtdannelselæren.

Hebraisk.

- VII** Cl. Genesis; Psalme I—XV; et fuldstændigt Curfus i Grammatiken.
- VI** Cl. A. Genesis Cap. 9—27; Grammatiken efter Whitte (med Undtagelse af Syntaren).

Tysk.

- VI** Cl. Af Hjorts Læsebog den poetiske Deel; Schillers *Wilhelm Tell*. Ugentlig 1 Stil og mundtlige Dvelfer fra Dansk til Tysk. Meyers Grammatik.
- V** Cl. Hjorts Læsebog p. 421—462. 1 Stil om Ugen og mundtlige Dvelfer fra Dansk til Tysk. Meyers Grammatik

- IV** Cl. Hjorts Læsebog p. 164—173; p. 185—194; p. 234—263. 1 Stil om Ugen. Meyers Grammatik fra p. 30 til Bogens Slutning.
- III** Cl. Hjorts Læsebog p. 21—74. Mundtlige Dvælseser efter Rung's og Jürs Materialier fra p. 25—49. Meyers Grammatik p. 1—30.
- II** Cl. Riises Læsebog for Mellemclasserne p. 1—114 med Forbigaaelse af enkelte Stykker. Det Vigtigste af Formlæren læst efter Meyers Sproglære og indøvet ved Analyse i Læsebogen.
- I** Cl. Campes Robinson p. 1—98. Hovedord, Stedord og Hjælpeverber lærte efter Meyers Sproglære og indøvede ved Analyse i Læsebogen.

Frausf.

- VI** Cl. Til statarisk Læsning er benyttet Borrings Etudes litt. p. 62—105; 167—182; 441—455; cursørist er læst Major Dalgethy. Hele Grammatiken er repeteret; mundtlig eller skriftlig Stil 1 Gang ugentlig.
- V** Cl. Borrings Etudes litt. p. 133—186; 262—334; 347—377. Hele Grammatiken er læst. 1 Stil ugentlig efter Stiløvelserne.
- IV** Cl. Af Læsebogen for Mellemclasserne p. 144—185 og fra p. 210 til Enden. Hele Formlæren. 1 Stil ugentlig.
- III** Cl. Af samme Læsebog p. 1—109, med Undtagelse af p. 53—74; hele Formlæren, dog kun de vigtigste uregelmæssige Verber. En let Stil ugentlig.
- II** Cl. Borrings Manuel p. 33—162. Af Sammes Grammatik ere Hovedreglerne for Declination, Kjønlære, samt Conjugation læste og indøvede i Exempier.

Religion.

- VI Cl.** Efter Gads Værebog fra § 47—§ 102, og fra § 144 til Enden. Hele Herølebs større Bibelhistorie. Af det N. Test. i Grundsproget er læst Johannes's Evangelium.
- V Cl.** Af samme Værebog § 40—§ 92 Af Bibelhistorien er læst fra p. 136 til Apostelhistorien. Af Apostlenes Gjerninger er den største Deel læst.
- IV Cl.** Af Valles Værebog fra Cap. VI B til Slutningen; i Bibelhistorien fra 3die Afdeling indtil Christi Lidelseshistorie. Af det N. Test. er læst Matthæi Evangelium.
- III Cl.** Valles Værebog Cap. 4—6 C; Herølebs Bibelhistorie forfra til Exilet.; af det N. Test. Marci Evangelium.
- II Cl.** Valles Værebog Cap. 1—3; Herølebs mindre Bibelhistorie og Endeel Psalmer. Enkelte Stykker af det G. Testaments historiske Stykker ere læste paa Skolen.
- I Cl.** Herølebs mindre Bibelhistorie indtil Christi Parabler; Luthers lille Catechismus. Bibellæsning og Psalmer som i II Cl.

Mathematik.

- VII Cl.** Repetition af det hele arithmetiske Cursus. Plantrigonometri efter Ramus's Cap. II. Repetition af Plangeometrien. Astronomi og mathematisk Geographi efter Slussen. 2 Timer ugentlig anvendte til skriftlige Dvælseser.
- VI Cl. A.** Fallesens Arithmetik Cap. VI og VII. Logarithmer. Beregning af Renter og Annuiteter. Progressioner. Stereometri og Plantrigonometri efter Ramus. 1 Time ugentlig anvendt til skriftlige Dvælseser.
- VI Cl. B.** Fallesens Arithmetik Cap. VIII, IX og X. Doppermanns Geometri 2den Bog med Forbigaaelse af enkelte

Artikler samt Endeel af Opgaverne i Tillægget. 2 Timer ugentlig anvendte til skriftlige Øvelser.

V Cl. Fallesens Arithmetik Cap. VII og IX. Doppermanns Geometri 1ste Bog samt 2den til Art. 449. 1 Time ugentlig anvendt til skriftlige Øvelser.

IV Cl. Fallesens Arithmetik Cap. 1—IV samt Cap. XII § 102 og 103. Doppermanns Geometri 1ste Bog 1—139. 1 Time ugentlig anvendt til skriftlige Øvelser.

III Cl. Fallesens Arithmetik forfra til Art. 29. I 2 Timer ugentlig Bogstavregning og almindelig Regning.

II og I Cl. Almindelig Regning og Hovedregning.

Naturlære.

VII Cl. Ørstedes Naturlærens mechaniske Deel § 196—351, og Repetition af 1—196. Silfverbergs chemiske Physik. Galvanisme og Elektromagnetisme.

VI Cl. A. Ørstedes Naturlærens mechaniske Deel 1—196. Silfverbergs chemiske Physik. Galvanisme og Electromagnetisme.

Naturhistorie.

VI Cl. Hele Zoologien efter Bramsens og Drejers Lærebog. Af Petits Lærebog i Botanik er læst den specielle Deel.

V Cl. Af Zoologien er repeteret de lavere Dyr efter Bramsens og Drejers Lærebog. Efter Petits Lærebog er læst speciel Botanik og Plantegeographi.

IV Cl. Efter Petits Lærebog speciel Botanik; efter Bramsens og Drejers Lærebog Insecter, Arachnider og Tusindbeen. I Vegetationsmaanederne er ugentlig foretaget en Excursion udenfor Skoletiden.

III Cl. Efter Bramsen og Drejer Beendtyrene. Excursioner ere foretagne som i IV Cl.

- II Cl. Efter Bramsen og Drejer Pattedyr, Fugle og Krybdyr.
- I Cl. Af Krøyers naturhistoriske Lærebog er læst Dyreriget, i Forbindelse med flittig Benyttelse af Skolens zoologiske Samling og Afbildninger.

Historie.

- VII Cl. Et fuldstændigt Cursus i Verdenshistorien.
- VI Cl. Danmark indtil 1660, Nederlandene, Tydskland, Schweiz og Italien.
- V Cl. Danmark indtil 1730, Nederlandene, Tydskland, Schweiz og Italien.
- IV Cl. Den gamle Historie efter Weber.
- III Cl. Allens Lærebog i Danmarks Historie fra 1397 til Bogens Slutning.
- II Cl. Kofods fragmentariske Historie fra Religionskrigene i England til Bogens Slutning, samt Allens Lærebog i Danmarks Historie fra Begyndelsen til 1319.
- I Cl. Kofods fragmentariske Historie fra Begyndelsen til Revolutionen i Frankrig.

Geographi.

- VI Cl. Et fuldstændigt Cursus i Geographien.
- V Cl. Det brittiske Rige, Spanien, Portugal, Frankrig, Schweiz, Italien, Østerrig, det europæiske Tyrki og Grækenland.
- IV Cl. Asien, Africa, America, Australien efter Velschows Lærebog.
- III Cl. Velschows Geographie fra det brittiske Rige til Asien.
- II Cl. Velschows Geographi fra Europa til det brittiske Rige.
- I Cl. Zengerslevs mindre Lærebog i Geographien.

I det nye Skoleaar er bestemt at bruge følgende Bøger i de forskjellige Classer:

VII Cl. I Latin og Græst forskjellige Ufsnit af Cicero, Livius, Tacitus, Seneca, Quintilian, Horats, Virgil, Xenophon, Platon, de græske Talere, Tragikere, Aristophanes, Homer, Herodot*), Alt efter nærmere Bestemmelse. Tregders Litteraturhistorie, Bojesens græske og romerske Antiquiteter, Madvigs latinske Grammatik og græske Syntax, Tregders græske Grammatik, et græst N. Test., Gads Lærebog, Thortsens Litteraturhistorie, Sluffsens Astronomi (leveres fra Skolen), Ramus's Trigonometri, Ørsted Naturlærens mechaniske Deel, Silfverbergs chemisk Physik, Fallesens Mathematik, Ursins og Doppermanns Lærebøger i Geometri, Webers Verdenshistorie, Kofods Udtog af Historien, Allens Danmarks Historie, Königfeldts gamle Geographi; samt for dem, der læse Hebraisk, en hebraisk Bibel og Whittes Grammatik.

VI Cl. Ciceros Breve (Süpfles Udg.), hans Taler (Madvigs Udg.), Disputt. Tusc. (Tregders Udg.), Livius 1ste Pentade, Virgils Æneide, Horats, Herodot, Odysseen, Xenophons Memorabilia, Platons Dialoger (Wiehes Udg.), Madvigs latinske Grammatik og græske Syntax, Tregders græske Grammatik, Sammes Litteraturhistorie, Bojesens græske og romerske Antiquiteter, et græst N. Test., Herslebs større Bibelhistorie, Gads Lærebog, Thortsens Litteraturhistorie, Borrings Etudes litteraires

*) Man anbefaler Disciplene Kieperfs Atlas d. alten Welt (9 R.), Alshofskis Tertastryk af Livius, Drellis Haandudgave af Horats, Kühners Tertastryk af Xenophons Memorabilia, Bekkers Herodot; og advarer i det Hele mod de smaa Tauchnigerudgaver som skadelige for Børnene, hvor Udgaver med større Tryk kunne have

(4de Udg.), Sammes Stiløvelser (4de Udg.) og Grammatik (6te eller 7de Udg.), Hjorts tydske Læsebog (poetisk Deel), Meyers tydske Grammatik, Fallesens Mathematik, Doppermanns Geometri, Webers Verdenshistorie, Kosfods Udtog af Verdenshistorien, Allens Danmarks Historie, Munthes Geographi ved Belschow, Konigsfeldts gamle Geographi, et Atlas, Bramsens og Drejers Lærebog i i Zoologi og Botanik, Petits Botanik.

V Cl. Ciceros Breve (Süpfles Udgave), hans Taler (Madvig's Udg.), Livius 1ste Pentade, Feldbauschs Chrestomathi af Dvids Metarmophoser, Xenophons Anabasis, Madvig's latinske Grammatik, Tregders græske Grammatik, Bojesens romerske Antiquiteter, Borrings Etudes litteraires (4de Udg.), Sammes Stiløvelser (4de Udg.) og Grammatik (6te eller 7de Udg.), Hjorts tydske Læsebog (prosaisk Deel, 2den Udg.), Meyers tydske Grammatik, et dansk N. Test, Gads Lærebog, Herslebs større Bibelhistorie, Fallesens Mathematik, Doppermanns Geometri, Bramsens og Drejers Lærebog i Zoologi og Botanik, Petits Botanik, Webers Verdenshistorie, Kosfods Udtog af Historien, Allens Danmarks Historie, Munthes Geographi ved Belschow, Konigsfeldts gamle Geographi, et Atlas.

IV Cl. Julius Cæsars Gallerkrig (Whittes Udg.), Ciceros Taler (Madvig's Udg.), Madvig's latinske Grammatik, Langes græske Læsebog (sidste Udg.), Tregders græske Grammatik, Borrings franske Læsebog for Mellemlasfer (5te Udg.), sammes Stiløvelser (4de Udg.), og Grammatik (6te eller 7de Udg.), Hjorts tydske Læsebog (prosaisk Deel, 2den Udg.), Meyers tydske Grammatik, Balles Lærebog, Herslebs større Bibelhistorie, et dansk N. Test., Holsts danske prosaiske Læsebog, Bojesens

danſke Grammatik, Fallesens Mathematik, Doppermanns Geometri, Bergs Opgaver, Urſins Regnebog, Bramſens og Drejers Lærebog i Zoologi og Botanik, Petits Lærebog i Botanik, Webers Verdenſhiſtorie, Munthes Geographi ved Beſchow, Königſfeldts gamle Geographi, et Atlas.

III Cl. Bergs og Møllers latinſke Læſebog, Madvigs latinſke Grammatik, Borrings franſke Læſebog for Mellemclafſer (5te Udg.) og Grammatik (6te eller 7de Udg.), Hjortſ tydſke Læſebog (proſaiſt Deel, 2den Udg.), Meyers tydſke Grammatik, Rungs og Jürs Materialier, Balles Lærebog, Herſlebs ſtorre Bibelhiſtorie, et danſk N. Teſt., Holſts danſke proſaiſte Læſebog, Bojesens danſke Grammatik, Fallesens Mathematik, Urſins Regnebog, Bergs Opgaver, Bramſens og Drejers Lærebog i Zoologi og Botanik, Petits Lærebog i Botanik, Allens Danmarks Hiſtorie, Munthes Geographi ved Beſchow, et Atlas.

II Cl. Borrings Manuel (5te Udg.) og Grammatik (7de Udg.), Riſes ſtorre tydſke Læſebog, Meyers tydſke Grammatik, Balles Lærebog, Herſlebs mindre Bibelhiſtorie, en Bibel, en Pſalmebog, Molbechs danſke Læſebog, Bojesens danſke Grammatik, Urſins Regnebog, Bramſens og Drejers Lærebog i Zoologi og Botanik, Koſods fragmentariſke Hiſtorie, Allens Danmarks Hiſtorie, Munthes Geographi ved Beſchow, et Atlas.

I Cl. Campos tydſke Robiſon, Meyers tydſke Grammatik, Herſlebs mindre Bibelhiſtorie, Luthers Catechiſmus, en Bibel, en Pſalmebog, Molbechs Læſebog, Bojesens danſke Grammatik, Urſins Regnebog, Krøyers naturhiſtoriſke Læſebog (4de Udg.), Koſods fragmentariſke Hiſtorie, Jørgenſlebs lille Geographie, et Atlas.

**Schema over den offentlige Afgangsexamen og
Hovedexamen i Frederiksborg lærde Skole
i Aaret 1851.**

Mandagen den 23 Juni.

- Rt. 8. VII Cl. Dansk Stil. Ks.
" 3. VII Cl. Arithmetisk Opgave. D.

Tirsdagen den 24 Juni.

- Rt. 8. VII Cl. Latinsk Stil. Bs.
" 3. VII Cl. Geometrisk Opgave. Ks.

Onsdagen den 25 Juni.

- Rt. 8. VII Cl. Latinsk Version, VI Cl. Tydsk Stil. K.

Fredagen den 11 Juli.

- Rt. 8. VI og V Cl. Latinsk Stil, IV—I Cl. Dansk Stil,
Ks. La. Bs. Lo. Lev.
" 12. III—I Cl. Regning. La. K. Ks.
" 3. VI—V Cl. Dansk Stil, IV Cl. Latinsk Stil. Ks.
Lev. D.
" 6. III Cl. Latinsk Stil. Bs.

Løverdagen den 12 Juli.

- Rt. 8. VII Cl. Latin. D. K. F.
" 5. VI Cl. Tydsk og Fransk. Lo. Bs. Lev.
" 8. VI—IV Cl. Math. Opgaver. La. Ks.
" 3. V Cl. Mathematisk. La. K. Ks.
" 5. III Cl. Mathematisk. La. K. Ks.

Mandagen den 14 Juli.

- kl. 8. VII Cl. Græff. D. R. F.
 " 5. VI Cl. Latin. D. R. F.
 " 8. III—I Cl. Religion. Bø. Lø. Kn.
 " 12. IV og V Cl. Religion. Bø. Lø. Kn.
 " 5. IV Cl. Naturhistorie. Kn. Lø. Lø.

Tirsdagen den 15 Juli.

- kl. 8. VII Cl. Mathematik. Lø. D. Kn.
 " 5. VI Cl. Historie og Geographi. Kø. Lø. F.
 " 8. V Cl. Historie og Geographi. Kø. Lø. R.
 " 5. IV Cl. Mathematik. Lø. R. Kn.

Onsdagen den 16 Juli.

- kl. 8. VII Cl. Physik. Lø. D. Kn.
 " 12. VI Cl. Religion. Bø. Lø. Kn.
 " 5. V Cl. Latin. D. R. F.
 " 8. III Cl. Historie og Geographi. Lø. Kø. R.
 " 12. IV Cl. Historie og Geographi. R. Lø. Kø.
 " 5. II og I Cl. Dansk og Tydsk. Lev. Lø. Bø.

Torsdagen den 17 Juli.

- kl. 8. VI Cl. Mathematik. Lø. D. Kn.
 " 12. VI Cl. Physik. Lø. D. Kn.
 " 5. IV Cl. Latin. R. D. F.
 " 8. I og II Cl. Historie og Geographi. Lø. Kø. Lev.
 " 12. IV og V Cl. Tydsk. Lø. Bø. Lev.
 " 5. III og II Cl. Fransk. Bø. Kn. Lev.

Fredagen den 18 Juli.

- Kl. 8. VII Cl. Historie. Ko. R. F.
 „ 12. VI Cl. Græsk. D. R. F.
 „ 5. IV og V Cl. Græsk. R. D. F.
 „ 8. III—I Cl. Naturhistorie. Kn. Po. La.
 „ 12. V Cl. Naturhistorie. Kn. Po. La.
 „ 5. III Cl. Tydsk. Po. Bo. Lev.

Lørdagen den 19 Juli.

- Kl. 8. VI Cl. Naturhistorie. Kn. Po. La.
 „ 11. III Cl. Latin. R. D. F.
 „ 8. VII og VI Cl. Hebraisk. Ko. D. B.
 „ 11. V og IV Cl. Fransk. Bo. Ko. Lev.

Mandagen den 21 Juli Kl. 8 Formiddag holdes Proven
 over de nyanneldte Disciple. Tirsdagen den 22 Juli Kl. 10
 foretages Translocationen samt Proclamationen af Afgangsera-
 mens Udfald. Lørdagen den 23 August tager Under-
 visningen for det nye Skoleaar sin Begyndelse.

Disciplenes Fædre og Bærger samt andre Skolens Bel-
 yndere indbydes herved til at bære den mundtlige Deel af
 Afgangseramen og Hovederamen samt Translocationen og
 Proclamationen af Afgangseramen med deres Nærværelse.

Frederiksborg lærde Skole i Juni 1851.

H. M. Flemmer.